

Kurjer Łódzki

Redakcja: ul. Zawadzka Nr. 1. Administracja: ul. Piotrkowska Nr. 11. Ekspedycja: ul. Piotrkowska Nr. 11.
Telefon: Redakcji Nr. 38-28 i 228. Administracji Nr. 229 (połączenia własne z redakcją). Skrzynka pocztowa 132.

Redakcja otwarta dla interesantów tylko od godz. 2 do 5 po poł. Redaktor lub jego zastępca przyjmuje od godz. 3 do 4 po poł. Dyrektor Wydawnictwa przyjmuje od godz. 12-2 po poł. Administracja czynna od godz. 9 rano do godz. 7 po poł. bez przerwy.

Wychodzi codziennie o godzinie 5-ej rano.

Wkrótce premiera!

ZIEMIA OBIECANA

pierwszy film wszechpolski, odtwarzający

wczorajszą, dzisiejszą i jutrzejszą

ŁÓDŹ

według genialnej powieści Wł. St. Reymonta, grają najwięksi artyści polscy

**J. SMOSARSKA
JUNOSZA-STĘPOWSKI
LUDWIK SOLSKI**

KRYNICA-----Sezon zimowy

Pensjonat „Wisła“ Wandy Bogdanowej po odpowiednim przygotowaniu poleca, od 10 grudnia pokoje i kuchnię wykwiłtą.

Ostrzeżenie.

Ostrzegamy przed kupnem przędzy ze sztucznego jedwabiu niebarwionej ze skrzyni o wadze 67 kg. brutto, 50 kg. netto, skradzionej w dniu 18 b. m. z rampy kolejowej na stacji Łódź-Fabr. O powyższym powiadomiono władze policyjne, które prowadzą dochodzenie.

Międzynarodowe Towarzystwo Transportów i Żeglugi Sp. Akc.

Anglicy chcą nam sprzedać 34 wagony srebra.

Wizyta dyrektora mennicy londyńskiej w Warszawie.

(Tel. własny „Kurjera Łódzkiego“.)

Warszawa, 22 listopada.

Wczoraj wyjechał z Warszawy dyrektor mennicy królewskiej w Londynie płk. Johnson.

Jak się dowiadujemy, p. Johnson przyjeżdżał z propozycją sprzedaży srebra, potrzebnego na bicie pięciozłotówek.

Pięciozłotówek tych mamy wybić 28 milj. sztuk. Jedna sztuka ważyć będzie 16 gr., a więc na wybić 28 milj. sztuk potrzeba 34 wagony srebra.

Mennica polska bić będzie 2 milj. pięciozłotówek miesięcznie.

ZAREKWIROWANA FLOTA.

(Tel. własny „Kurjera Łódzkiego“.)

Warszawa, 22 listopada.

Polacy amerykańscy utworzyli okretowe towarzystwo polsko-amerykańskie, które zakupiło 6 statków utrzymujących komunikację Stanów Zjednoczonych ze starym krajem.

Z powodu niepłacenia podatków statki zostały zarekwirowane. Rodacy nasi z tej racji ponieśli znaczne straty.

Pierwszy krok ku likwidacji wojny celnej z Niemcami.

Parafowanie układu w sprawie wywozu drzewa polsk. do Rzeszy.

Dziś dalsze konferencje dyr. Jackowskiego ze Stresemannem.

Wisk Parkera Gilberta na rząd niemiecki w kierunku rokowań z Polską.

Agencja Wschodnia.

Berlin, 22 listopada.

Wczoraj parafowany został o g. między delegatem rządu Rzeczypospolitej, p. dr. Jackowskim, a ministrem zagranicznych Rzeszy niemieckiej, Stresemannem, układ o dostawie Niemcom drzewa polskiego tartego.

Wobec tego rząd polski zobowiązuje się do podniesienia taryf celnych w ciągu roku od zawarcia umowy od drzewa polskiego, gładkiego.

Układ zawarty został na czas od 1-go stycznia do 30 listopada 1928 roku.

Układ przewiduje import do Polski artykułów z Niemiec, wyszczególnionych na liście towarów importowanych z Niemiec przed wybuchem wojny

Układ podpisany zostanie ostatecznie w dniach najbliższych w Warszawie przez ministra spraw zagranicznych Rzeczypospolitej i posła niemieckiego w Warszawie, Rauschera.

Rozmowy między dyr. Jackowskim a ministrem Stresemannem będą kontynuowane przez dzień jutrzejszy.

Parafowana dzisiaj umowa o kontyngent drzewa tartego przyznanej przez Niemcy Polsce i o kontyngenty pewnych towarów z t. zw. 2 i 3 listy zakazów importu, ma charakter rocznego prowizorium, które jest niejako wstępem do zlikwidowania po obu stronach zarządzeń, wydanych w ramach wojny celnej.

Co do zainteresowania gospodarczego obu stron, umowa drzewna samo przez się przyniesie korzyści obu stronom. Je-

żeli jednak chodzi o kwestię bilansu handlowego, to eksport drzewa zarówno okrągłego jak i tartego z Polski do Niemiec zwiększy aktywność bilansu handlowego Polski, a zmniejszy ją w bilansie Niemiec. Dlatego też strona niemiecka wobec nowego poważnego zwiększenia się pasywności bilansu handlowego Niemiec zainteresowana była w otrzymaniu ponownych kontyngentów eksportowych dla swych produktów, któreby chociaż częściowo mogły wyrównać ujemne pozycje, jakie w bilansie handlowym Niemiec wytworzył import drzewa polskiego.

Taką częściową kompensatę stanowią przyznane przez Polskę kontyngenty pewnych towarów, figurujących na liście zakazów, zwróconych wyłącznie przeciwko Niemcom.

DLACZEGO NIEMCY ROKUJĄ Z POLSKĄ?

Telegr. własny „Kur. Łódz.“.

Berlin, 22 listopada.

„12-Uhr-Blatt“ donosi, że podjęcie rokowań traktatowych z Polską ze strony Niemiec spowodowane było zleceniem agenta reparacyjnego Gilberta Parkera, który stoi na stanowisku, że zdrowy rozwój gospodarstwa niemieckiego zależy od zwiększenia wywozu fabrykatów niemieckich. Wywóz ten skierowany być powinien raczej do innych państw, niż do Stanów Zjednoczonych.

Doradca finansowy rządu polskiego

p. Dewey przybył już do Warszawy.

Będzie on 13-y członkiem rady Banku Polskiego.

Warszawa, 22 listopada.

Wczoraj wieczorem pociągiem paryskim przybył do Warszawy b. wiceminister skarbu Stanów Zjednoczonych, p. Charles Dewey, powołany na stanowisko doradcy finansowego rządu polskiego, stosownie do umowy o pożyczkę zagraniczną, zawartej ostatnio między rządem polskim a grupą kapitalistów zagranicznych. P. Dewey'a powitali na dworcu Głównym przedstawiciele Ministerjum Skarbu z podsekretarzem stanu dr. Grodyńskim na czele i przedstawiciele Banku Polskiego z dyr. naczelnym, p. Mieczkowski na czele. Obecni byli także przedstawiciele Ministerjum Spr. Zagran., izby handlowej polsko-amerykańskiej i attache

handlowy poselstwa Stanów Zjednoczonych w Warszawie.

P. Charles Dewey przybył do Warszawy z żoną i najmłodszym synkiem. Zamieszkał w pałacyku Sobańskich w Al. Ujazdowskich.

P. Dewey upatrzony jest — jak wiadomo — na 13-go członka rady Banku Polskiego, stosownie do poczynionych ostatnio zmian w statucie tej instytucji. Rada Banku na najbliższym swem posiedzeniu poweźmie oficjalną uchwałę kooptowania do swego grona p. Dewey'a.

Przyjazd p. Charles Dewey'a do Warszawy ostatecznie rozpoczyna okres oddziaływania na życie gospodarcze Polski, uzyskanej świeżo pożyczki zagranicznej.

W licznych enuncjacjach prasowych faktach udzielił p. Dewey przed swoim przyjazdem do Polski, dawał on niejednokrotnie wyraz swoim poglądom na przeszłość i możliwości naszego kraju, ożywionym wielką dla niego sympatią. Ożywiony takimi uczuciami sympatii dla Polski znakomity finansista niewątpliwie odda wielkie usługi dla naszej przyszłości gospodarczej.

Rano po godz. 11-ej przybyli do gmachu Banku Polskiego doradca finansowy Banku Polskiego, p. Dewey i przedstawiciel Banku Francuskiego p. Quesney i po złożeniu wizyt zwiedzali gmach Banku i jego urządzenia i poszczególne biura.

Jutro złożą wizytę ministrowi skarbu,

Na widowni politycznej.

USTAPIENIE WOJ. SOLTANA DOWANE.

Sprawa ustąpienia wojewody p. Soltana, została już definitywnie rozstrzygnięta. Nie ustalono natomiast jeszcze stanowisko. Kandydatura p. Twardoza sędzią.

ZMIANY NA STANOWISKACH TORÓW.

Na ostatnim posiedzeniu Rady wojewódzkiej mianował ministra Dobruckiego kuratorem w Toruniu p. Rymer, został przeniesiony do Torunia Kurator wileński p. Ryniewicz, mianowany na także stanowisko do Torunia p. Rowski, wysuwany na stanowisko kuratora został kuratorem w Brześciu.

Nominacja p. Czerwińskiego na kuratora nie była rozpatrywana. Kuratorem w Lwowie został p. Pytlakowski z Łodzi, sędzią jego zajął p. Pieracki.

NOWY USTRÓJ PIENIĄDZY.

Zmiana ustroju pieniężnego zamierzona przez rząd, polega na wycofaniu 5-złotowych banknotów papierowych i zastąpieniu ich 5-złotowymi banknotami metalowymi. Przeznaczono na konwersję 5-złotowych banknotów polskiego, tyleż w złotych banknotach metalowych w bilionie nielowym. Konwersja będzie od 2 do 3 miesięcy. Prace trwają 14 miesięcy.

GEN. CHARPY USTĄPIŁ.

Obiegają pogłoski, że generał Charpy ustąpił z funkcji dowódcy 10. Armii. Zwracają uwagę, że na obiedzie w Warszawie generał Charpy był nieobecny.

UKŁAD POLSKO-AMERYKAŃSKI.

W Ministerstwie Spraw Zagranicznych został układ polsko-amerykański o wymiany więźniów kryminalnych.

SĄD MARSZAŁKOWSKI W WARSZAWIE.

Na sądzie marszałkowskim, w sprawie posła Korfanteusza, sędzią sędzią, Batory, adw. Chromański i prokuratora Skarbu Wierzebiński. W składzie posł Korfanteusza i admirał v. Frelberg z urzędu marynarki.

Poszukiwanie ścieżek pokoju wśród dzungli zbrojeń.

Obrady Konferencji rozbrojeniowej w Genewie.

Emigranci rosyjscy grożą zemstą sowieckiej delegacji.

Agencja telegraficzna „Express”.

London, 22 listopada.

Lord Cushendun, dawniej Mc. Neil, będzie kierował angielską delegacją w Lidze Narodów na wszystkich posiedzeniach z wyjątkiem posiedzeń Rady Ligi Narodów, na których kierownictwo delegacją obejmie minister spraw zagranicznych Chamberlain. Mianowanie lorda Cushenduna kierownikiem delegacji angielskiej na konferencję rozbrojeniową pociągnęło za sobą ostateczne mianowanie go jako następcy lorda Cecil'a. Obrady komisji przygotowawczej do konferencji rozbrojeniowej będą trwały nie dłużej niż 3 do 4 dni. Głównym zadaniem komisji będzie mianowanie podkomisji, które zajmie się przygotowaniem porządku dziennego na zebrań konferencji rozbrojeniowej, które odbędą się w lutym i w marcu w roku przyszłym. Zachodzi obawa, aby udział delegacji sowieckiej w zbliżających się obradach nie wpłynął na przedłużenie sesji.

Agencja telegr. „Express”.

Paryż, 22 listopada.

Między dyrektorem policji w Genewie

i delegacją rządu sowieckiego odbyła się konferencja w sprawie ochrony policyjnej delegacji sowieckiej, która przybyła na konferencję rozbrojeniową. Poprzedni wysłannicy rządu sowieckiego na międzynarodowej konferencji gospodarczej uskarżali się, gdyż ochrona policyjna była tak daleko posunięta, że utrudniała im pracę na terenie genewskim.

EMIGRANCY ROSYJSKY GROŻĄ.

Agencja Wschodnia.

Bazylea, 22 listopada.

Sensację budzi list otwarty, t. zw. komitetu obrony emigrantów rosyjskich, wystosowany do rady związkowej Szwajcarii.

W liście tym komitet obrony emigrantów wzywa rząd Szwajcarii do nieudzielenia zezwolenia na wjazd delegatom sowieckim na konferencję rozbrojeniową do Genewy. List kończy się następującym zwrotem: Znajac metody agentów czerezwyczajki, znając ich systemy mordowania, potrafimy tutaj odpłacić im tem samem, czem oni na ziemi rosyjskiej nam płacili”.

Prasa mieszczańska przyjęła wspomniany list otwarty nad wyraz niechętnie, oświadczając kategorycznie, iż rząd Szwajcarii jest dość silny, aby przybyłych do jego kraju delegatów osłonić i zapewnić im bezpieczeństwo.

DELEGACJA NIEMIECKA.

Polska Agencja Telegraficzna.

Berlin, 22 listopada.

Skład delegacji niemieckiej na posiedzenie komisji przygotowawczej do konferencji rozbrojeniowej nie uległ większym zmianom w porównaniu do składu delegacji na poprzednie posiedzenie komisji. Przewodniczącym jest nadal m. ambasador hr. Bernsdorff.

W skład delegacji zaś wchodzi: tajny radca Weissecher z urzędu spraw zagranicznych, płk. Boettcher z ministerstwa Reichswchery i admirał v. Frelberg z urzędu marynarki.

Waldemarasz szuka ratunku.

Rozpaczliwe próby wejścia w porozumienie z opozycją Przewidywania zmiany rządu.

Agencja telegr. „Express”.

Ryga, 22 listopada.

„Jaunas Kassinas” donosi z Kowna, iż w litewskich kołach rządowych oczekiwano na wielkie zmiany. Rząd Waldemarasa ostatecznie sam się przekonał, że międzynarodowa sytuacja zwłaszcza po kongresie emigrantów litewskich w Rydze zmieniła się na niekorzystny dla Litwy i jedyny ratunek należy widzieć w ogólnonarodowej koalicji. Tem tłumaczyć należy rokowania Tautwininków z Laudininkami i chrześcijańską demokracją. Wiadomość o ustąpieniu Plechowitjusa i kilku wyższych oficerów sztabu generalnego uważać należy za przedwczesną. Jeżeli Waldemarasowi uda się porozumieć z opozycją, wówczas nastąpić. Oczywiście ustąpienie twórców grudniowego przewrotu nie odbędzie się bez wstrząsów. Na wypadek gdyby zabieg Waldemarasa nie odniósł skutku, należałoby się wówczas liczyć ze zmianą rządu.

Polska w lodowatych kleszczach mrozu.

(Tel. własny „Kurjera Łódzkiego”).

Warszawa, 22 listopada.

Dziś rano cała Polska obudziła się w okowach śnieżnego mrozu. Temperatura w poszczególnych miejscowościach kraju spadła poniżej — 10° C. Według informacji Państwowego Instytutu Meteorologicznego (P. I. M.) rano o godzinie 8-ej zanotowano następującą temperaturę: Warszawa — 14° C., Poznań — 11°, Grudziądz — 12°, Białystok — 14°, Wilno — 14°, Pińsk — 14°, Brześć — 16°, Mołdeczno — 17°, Lublin — 14°, Lwów — 10°, Zakopane — 11°. Jedynie nieco mniejszy mroz zanotowano: w Krakowie — 9° i w Gdyni — 7°.

Nie zanosi się narazie na poprawę. Na jutro bowiem państwowy instytut meteorologiczny przepowiada następującą pogodę:

du. W kołach politycznych wymieniają jako domniemanego premiera Merkisa, obecnego gubernatora wojskowego Klajedy oraz byłego ministra spraw wojskowych. Chcąc osiągnąć porozumienie z opozycją, Waldemarasz postanawia złagodzić terror polityczny i dać wielu związkom prawo polityczne. W obozie koncentracyjnym w Warmiach ma być dokonana rewizja i kilku Laudininków odzyska wolność.

ZADANIA.

Ryga, 22 listopada.

Z Kowna donoszą, iż Laudinicy podczas rokowań z Waldemaraszem postawili następujące zadania rządowi, od których uzależnili wstąpienie do koalicji. Uwolnienie stu Laudininków, aresztowanych lub wysiedlonych ze stolicy, porzucenie regimu dyktatury i uznanie Laudininków jako partii niezależnej, a nie jak dotychczas podległej Tautininkom.

W dalszym ciągu mroźno. Dość pogodnie w środku i na wschodzie kraju. Na południu wzrost zachmurzenia i możliwe opady śnieżne.

Dymisja rządu belgijskiego

Jaspar objął misję tworzenia gabinetu.

Agencja Telegraficzna „Express”.

Bruksela, 22 listopada.

Król Albert przyjął dymisję gabinetu i powierzył sprawę nad stworzeniem nowego rządu ustepującemu premierowi Jasparowi. Jaspar odłożył decyzję do środy, zamierza bowiem porozumieć się ze stronictwami politycznymi. Istnieje możliwość utworzenia gabinetu koalicyjnego bez socjalistów, z udziałem katolickich liberalów i chadecji. Zadaniem tego rządu będzie załatwienie bieżących spraw politycznych do czasu wyborów, które wyznaczone są na wiosnę roku przyszłego.

O czym piszą inni? PRZEGLĄD PRASY

NA KOGO LICZYĆ W WALCE Z KOMUNIZMEM?

Gaz. Warsz. Por.

„We Francji przygotowują już teraz dokładne plany obrony na wypadek zamachu komunistycznego. Koła odpowiedzialne nie chcą tam być zaskoczone i zmiecione, inteligencja i burżuazja francuska nie chcą również dać się wymordować.

A u nas? Kto myśli o tem, żeby wypłenić ja-czejki komunistyczne z naszych fabryk amunicji, gdzie się specjalnie i celowo rozwijają, z naszych central telegraficznych i telefonicznych, z zakładów wodociagowych, elektroinż., gazowni? Jaka organizacja zajmuje się personelem tych obiektów najważniejszych w technice rewolucyjnej bolszewików? PPS. — niewątpliwie. Ale wiadomo, że socjaliści to najlepsza gleba dla pluga i sierpa komunistycznego.

Kto liczy na policję i wojsko w razie wybuchu komunistycznego, ten winien dokładnie rozważyć warunki, podane przez autora studjum w „Revue des Dux Mondes”, w jakich policja i wojsko „moga być siłą dostateczną do stłumienia rewolty. Wśród warunków tych znajduje się i współdziałanie czynne organizacji patriotycznych inteligencji i młodzieży akademickiej. We Francji władze bezpieczeństwa popierają te organizacje choćby z punktu widzenia tylko obrony przed zamachem bolszewickim.”

NA SZKODĘ.

Kurj. Poznański.

„Ostatnie wynurzenia „Epoki” i „Głosu Prawdy” odsłoniły zupełnie wyraźnie oblicze systemu dzisiejszego w stosunku do mniejszości narodowych. Okazuje się że dawano ustępstwa za ustępstwami w tej błogiej nadziei, że głosy mniejszości narodowych poprą słabe szanse „sanacji” w wyborach. Dawano ustępstwa hojnie i stale. Na konto dzisiejszego rządu zaliczyć należy przedewszystkiem przyznanie obywatelstwa polskiego 1.521.150 żydom rosyjskim.

Wymowa tej cyfry jest przerażająca. Jednem z głównych i najcięższych zagadnień państwa polskiego jest właśnie nadmierna ilość żydów, którzy kulturalnie i gospodarczo grają fatalną rolę i stanowią politycznie ciałem bce w organizmie państwowym. Żadne inne państwo nie posiada tylu

żydów co Polska. Rozsądniejsz z wet sam i chwilił szczerości, wiele.

W tych warunkach uszczęśliwienie słownie liczbą 1.621.150 żydów wprost potworna. Przez jeden rok niono szkody tak niezmiernie, iż ich trzeba będzie długich, długich gołe w całości będzie można naprawić. Wobec tego było nieraz, gdy pracę społeczną oraz podniesienie osób poziomu ekonomicznego ludności zbysz kilkadziesiąt żydów, wzbogacił Polskę szybko o cyfrę miliona.

NOWY SEJM.

Rzeczpospolita.

„Zbliżające się wybory będą większe znaczenie niż wybory z nie do spotęgowane będzie jeszcze po raz pierwszy będzie społeczeństwo wydania swego sądu o zamierzonych zmianach politycznych. Ten drugi moment jako bardziej istotny w akcji wyborczej o wiele silniejszej i zasadniczej kwestja poprawy nastawienia politycznego powinna w niej odgrywać rolę. Już w obecnych ciałach ustawodawczych u większości przekonanie o konieczności zmiany ordynacji wyborczej, brak inicjatywy ze strony rządu i inicjatywy parlamentarnej sprawiły, że wybory odbywać się będą jeszcze w obecnej ordynacji dotychczasowej.”

KRESY	Codziennie
	Bliny, Kawy
zakąski rosyjskie. Znanie	
obiady z 4-ch dań	
z 3-ch	
Kolacja à la carte po cenach	
— — — Obsługa szybka.	
Rosyjska Kuchnia	6-go

amerykański business i francuski idealizm.

Łódź, 22 listopada. W przedwzrostku krótki wzmianka o wymownym nagłówku: „Stany Zjednoczone mają za dużo pieniędzy”, u-
dłwionym treścią depezy, prze-
wanej z londyńskiego „Exchange’u”.
władzenia, uczynionego osobiście
prezydenta Coolidge’a, wynika, że
zna przewyżka budżetowa docho-
dów wydatkami stanowić będzie —
1000 dolarów, co umożliwi odpo-
redukcję podatków”.

W historyk francuski, prof. A. Aulard zamieścił w „L’Ere Nouvelle” ar-
t. „Ach, gdybyśmy, spłacając A-
zbogacili naukę!” Prof. Aulard
na wstępie, iż nigdy nie należał
którzy kwestionują zobowiąza-
nie, zaciągnięte przez Francję
Stanów Zjednoczonych. „Ale
jest biednemu oddawać to trochę
niego jeszcze złota i w dodatku,
je narodowi najbogatszemu w
świecie: jego dobrobyt nie zwię-
wcale przez wpłaty, które mu-
zubożyć. To złoto, z którym A-
nie nie będą wiedzieli co począć,
nie bez użytku dla ludzkości”.

W gorętszym, entuzjastycznym
uznaniem pisze on o projekcie p.
Schiffra, wyłuszczonego w prze-
„Oriens”, a omawiającym sposo-
przystania olbrzymich sum, wpły-
corocznie do skarbców amery-
Stany Zjednoczone powinny
setki i tysiące milionów, wpłaca-
zez dłużników europejskich, na
nie „Międzynarodowego Fundu-
decenia Publicznego”, mogącego
z wydatną pomocą nauce, tak do-
poszkodowanej na skutek ekono-
konsekwencji wojny. We
ch niemal krajach oświata trak-
jest z twardego musu oszczędno-
po macoszemu, we wszystkich
krajach rozlegają się słuszne skar-
żę uczonych, na brak najniezbę-
środków materialnych, odczu-
zez laboratorium i stacje doświad-
Studia uniwersyteckie stały się
ardziej przywilejem synów boga-
życów, ponieważ ilość stypen-
studentów niezamożnych jest w
do liczby moralnie oraz intelek-
prawionych kandydatów, śmie-
ła. Regulowanie zaś długów
ch, którego kategorycznie do-
le Stany Zjednoczone, godzi za-
już i tak nader skromne budżety
re. Konieczność zarządzenia zle-
zcza pilną!

Schiffer, a za nim i prof. Aulard
władzeni, że nie chodzi po o-
topii — Amerykanie sami zbyt
cenia naukę, a jednocześnie ma-
trzeźwe umysły, aby zrozumieć,
dziedzicze brzęczący nervus re-
rywa zasadniczą rolę. Żaden
posiada tak wspaniałe wyposażo-
i uniwersytetów! Oczywiście
umieć trafić im do przekonania
znac magiczną formułkę, zdol-
żyć dolarowy sezam, a zwłaszcza
w nich zaufanie, że fundusze
będą we właściwy sposób na-
cele. Najprostszym byłoby
nie realizacji projektu Lidze Na-
tóra naówczas utworzyłaby spe-
misję międzynarodową, kierują-
organizacją i dysponującą temi
Znaną jednak jest głęboka nie-
Genewy, powszechnie panująca
ch Zjednoczonych, taki przeto
le miałby dziś żadnych prawie
wodzenia, a nawet mógłby wręcz
te samej sprawie. Dlatego też,
punkcie profesor Aulard rozcho-
poglądach z panem Schiffrem
absolutnie niezależnie się od Ligi
powołując do życia samoistna

komisję międzynarodową, składającą się
z najwybitniejszych fachowców pod prze-
wodnictwem eksperta amerykańskiego.

„Wyobraźcie sobie, że marzenia te
ziszczą się. Francja nie będzie już wte-
dy kłopotala się o nieodzowne fundusze

na oświatę, na szkoły, na laboratorja...
Przeciwnie, będzie myśleć z zadowole-
niem, że każda wnoszona przez nią rata
roczna przyczynia się do rozwoju umy-
słowego Francji, Europy, świata całego,
że kładzie trwałe fundamenty pod najwie-

ksze dobro ludzkości, pod pokój powsze-
chny”.

Oto słowa uczonego idealisty.

P.

ŚWITY POLITYCZNE.

„Porozumienie gospodarcze polsko-niemieckie przyczyni się do pacyfikacji Europy”. Tak oświadczył niemiecki minister spraw zagranicznych Stresemann wiedeńskie- mu korespondentowi „Kurjera Łódzkiego”.

**Przedłużony pobyt. Słowicze trele pokojowe. Nagły odwrót. Dwa oblicza. Pogoda a poli-
tyka. Wywiad wiedeńskiego korespondenta „Kurjera Łódzkiego” z Stresemannem. „Psychoza
wojny”. O zobowiązaniach finansowych Niemiec. Formułki i frazesy. Optymizm Stresemanna
w sprawie rokowań polsko-niemieckich. O kontakt z polską prasą. O przyszłej konferencji
austro-niemieckiej. Jakie będą jej rezultaty? Prawdziwe oblicze.**

(Od wiedeńsk. korespond. „Kuri. Łódzk.”)

Wiedeń, w listopadzie
Zapewne ważne przyczyny złożyły
się na to, że pobyt dygnitarzy berlińskich
trwał pełne trzy dni — a pewnikiem jest,
że słowicze trele pokojowe, które na za-
wołanie nucił z ogromnym wzruszeniem
Stresemann, nie były wpływem jego wła-
snej woli.

Te piosenki pokojowe, ta różdżka oliw-
na, którą Stresemann głaskał dziennikarzy
francuskich, włoskich, polskich w poseł-
stwie niemieckim, były jakby odpowie-
dzą na krytyczne głosy i opinie dzien-
ników zagranicznych — o istotnej przyczy-
nie pobytu kanclerza Rzeszy i ministra
spraw zagranicznych w Wiedniu.

Bo oto nikt nie chciał wierzyć tylko w
rewizytę, która już na dworcu zmieniła się
w ogromną manifestację polityczną.

To też nagle w przeddzień wyjazdu go-
ści berlińskich, otrzymaliśmy zaproszenia
do poselstwa niemieckiego, na przyjęcie
prasowe. W innej sali zgromadziła się ko-
lonja niemiecka w Wiedniu, do której zno-
wu znamienne słowa wygłosił kanclerz
Marx: „Musimy przedewszystkiem być
zgodni, w jedności bowiem siła. Starajcie
się najbardziej zacieśnić stosunki braters-
kie z ludnością Austrii. Bo wola wspól-
na, wyrażona silnie, przez cały nasz na-
ród — musi zwyciężyć. Nikt się tej woli
zbiorowej ogółu nie oprze.”

Tak zatem znowu o idei anchlussowej
przemawiał kanclerz Rzeszy, co nie prze-
szkodziło, że równocześnie w drugim poko-
ju, Stresemann bił się w piersi, mówił o
poszanowaniu traktatów pokojowych, o
jednej chęci pożycia zgodnego ze sąsia-
dami.

Pan Stresemann był trochę sarkastycz-
ny na wstępie, kiedy zaczął omawiać ce-
le swego przyjazdu do Wiednia. Przy-
znać mu trzeba, że nie szło mu to płynnie.

Słyszałem go dzień przedtem przema-
wiającego w gorącej atmosferze na wiel-
kim bankiecie, tam szło jak po maśle. Te-
raz w obliczu dziennikarzy zagranicznych
słuchających z pewnym już zgóry uza-
sadnionym sceptycyzmem wywodów je-
go o celach przyjazdu do Wiednia, zdobył
się na dowcip, mówiąc „Naturalnie nie
przybyliśmy do Wiednia, ażeby z austria-
ckimi mężami stanu mówić o pogodzie.”
Następnie tak od niechcenia wspomniął o
wyrównaniu kodeksu karnego Niemiec i
Austrii. Mimochodem zapewnił, że i w in-
nych dziedzinach nastąpi również podob-
ne „zbliżenie”. Następnie żalił się Stre-
semann, że dziś są jeszcze wybitni polity-
cy, którzy są przesiąknięci „psychozą
wojny”. Niemcy ani myślą o wojnie, prze-
ciwnie przekonani są, że tylko pokój umo-
żliwi odbudowę stanowiska Niemiec w
Europie. (sic!)

Coprawda rozczulający był moment,
kiedy Stresemann patetycznie, akcentując
doskonale słowa niby recytator pierwszo-
rzędny, wołał:

— Zbrodniarzem największym byłby
ten, kto by przyłożył rękę do powtórnego
wywołania wojny.

Jeden z dziennikarzy amerykańskich,
mr. Best zapytał Stresemanna o stosunku
rządu do planu Davesa.

— Rząd niemiecki ma silną wolę wy-
pełnienia go — odpowiedział Stresemann.
Ale moim zdaniem przyjdzie dzień, kie-
dy Europa będzie zmuszona pomyśleć o
nowym uporządkowaniu wielkich między
narodowych zobowiązań finansowych.

Swoją drogą musiał Stresemann odpo-
wiedzieć bez końca na liczne pytania skiero-
wane przez dziennikarzy, ale słyszeli-
śmy te same formułki.

Udało mi się wkońcu precyzyjnie
przez tłum kolegów, specjalnie niemie-
ckich — którzy protekcyjnie otoczyli
„swojego ministra” — aby zapytać go o
stosunkach polsko-niemieckich.

Przyznać muszę, że zadziwiła mnie
pamięć Stresemanna. Swego czasu bo-
wiem w charakterze redaktora „Kurjera
Wiedeńskiego” zgłosiłem się do Strese-
manna, ażeby się wypowiedział o możli-
wości ewentualnego podjęcia nowych ro-
kowań handlowych z Polską. Stresemann
odpowiedział bardzo słodko i bardzo ser-
decznie — przyrzekł atoli jedynie pod
tym warunkiem odpowiedzieć o ile w tym
numerze umieszczone będą również enun-
ciacje w tej sprawie polskiego ministra
spraw zagranicznych, gdyż jak oświadc-
zył nie chciałby się sam wypowiedzieć w
tej drażliwej sprawie, uczyni to jednak
chętnie, gdy „polski kolega” głos zabie-
rze. Przypomniał sobie ten epizodzik i do-
dał z uśmiechem:

— Teraz mogę pana zapewnić, że je-
stem jak najlepszej myśli. Natychmiast po
przyjeździe do Berlina, skomunikuję się z
delegacją polską, która jak dziś otrzyma-
łem wiadomość przybyła do Berlina.

— Jestem jak najlepszej myśli, wierzę
też niezachwianie, że przy dobrej woli
obu stron, rokowania przyniosą jak naj-
lepszy skutek. Nie wątpię, że porozumie-
nie polsko-niemieckie przyczyni się zna-
cznie do pacyfikacji gospodarczej naszego
kontynentu.

Następnie zaznaczył Stresemann, że w
Berlinie zetknie się też z polskimi dzien-
nikarzami, zamierza też w przyszłości
częściej urządzać konferencje prasowe,
w szczególności w czasie trwania obrad
a to celem uniknięcia mylnych nieraz in-
formacyj i kombinacji, mających harmo-
niję obrad i wnoszących często niepotrzeb-
ny a szkodliwy ferment.

Kto uważnie wsłuchał się w mowy
Stresemanna, których niemało w Wiedniu
wygłosił i porówna je z wywodami, które
poświęcił dziennikarzom, ten spostrze-
że pewnego rodzaju odwrót.

Charakterystycznym był artykuł w
trzecim dniu pobytu Marxa i Stresemanna
w Wiedniu, który przyniosła „Reichspost”
jak wiadomo oficjalny organ kanclerza
Seipla.

„Reichspost” stara się przedewszyst-
kiem zaprzeczyć kategorycznie, jakoby
podróż gości berlińskich miała na celu ja-
kiekolwiek poważniejsze polityczne prze-
suniecie. Reichspost stara się odsunąć
wszelkie podejrzenia jakoby mogły pow-
stać w państwach ententy.

Jak mi wiadomo niemiły incydent wy-
wołało oświadczenie Stresemanna naza-
jutrz po przyjeździe. Podczas bowiem,
gdy komunikat urzędowy austriacki mó-
wił tylko o rewizycie, zapewniał, że
przyjazd gości z nad Szprewy jest tylko
aktem grzecznościowym, że Stresemann
wyraźnie, jakby zaprzeczał oficjalnym za-
pewnieniom wiedeńskim, oświadczył:

„Wymienialiśmy poglądy polityczne z
mężami stanu w Austrii”. Reichspost sta-
ra się te „wymianę poglądów” przedsta-
wić jako niewinną pogadankę, niekryjąca
za sobą żadnych celów.

Z zadowoleniem podkreślamy, że pra-
sa polska w ostatnich czasach sprawie
„anschlussu” sporo miejsca poświęca,
omawia szeroko to zagadnienie, które nie
może Polsce pozostać obojętne.

W każdym razie należy z wielkiem na-
preżeniem oczekiwać zapowiedzianej kon-
ferencji niemiecko-austriackiej w Berli-
nie. Tam może odsłoni Stresemann swoje
prawdziwe oblicze. Po tych obradach ber-
lińskich i jej rezultatach będzie można mó-
wić, do czego w istocie Niemcy zdążają
i jak wyglądają w istocie ich ciągłe za-
pewnienia o poszanowaniu traktatów
międzynarodowych.

Roman Hernicz.

ISCHIAS

Domowa kuracja kompresem
„Gamma” z naturalnym piś-
czastekim szlamem daje lepsze
wyniki niż wszelkie lekarstwa.
Poradźcie się lekarza. We
wszystkich aptekach i droge-
riach. Skład główny: Biuro
Piszczany dla Polski, Cieszyń.

**T. O. P. myśli o obronie
twoich dzieci, twoich rodziców
przed gazami bojowymi. — Zo-
stań członkiem T. O. P.!**

Jakie niebezpieczeństwo kryją w sobie dancingi?

Szkodliwość współczesnych tańców w świetle grafologii.

Wywiad wiedeńskiego korespondenta „Kurjera Łódzkiego” z wybitnym grafologiem Rafałem Szermanem.

Szał tańca. Co widział Szerman w Warszawie. Tajemnica trójkąta. Kto zwyciężył? Drastyczny przykład. O utrzymanie ogniska domowego. Manja rozwodowa a tańce. Niebezpieczny import. Taniec a młodzież. Co może przynieść naprawę stosunków.

Wiedeń, w listopadzie.

w) Wybitny grafolog, o którym powstała już cała literatura, rodak nasz Rafał Szerman, powrócił z Berlina, do kąd wezwała go prokuratura celem wysłedenia zawitych kilku sensacyjnych wypadków kryminalnych.

Prasa wiedeńska całe szpalty drukuje o udanych ekspertyzach Szermana, które w podziw wprowadziły cały świat naukowy.

— Przyrzekłem panu — rozpoczyna Szerman — że po przyjeździe z Berlina pogawędzę z panem o tajnikach sztuki grafologicznej.

(Czytelnicy „Kurjera” zapewne mają w pamięci sensacyjną ekspertyzę Szermana w sprawie zaginionego generała Zagórskiego).

— Cała prasa berlińska przedrukowała mój wywiad z panem. Było to widoczne, jak wielkie zaciekawienie wywołało zaginięcie generała. Naturalnie nieprzyjemne nam pisma pisząc o aferze Zagórskiego, nie szczędziły nam komentarzy złośliwych. Najpotworniejsze plotki znalazłem w prasie berlińskiej podczas mego pobytu w Niemczech.

— Nie wie pan o tem, że bawiłem też dwa dni w Warszawie. Zupełnie jednak „incognito” gdyż odwiedzić chciałem tylko moich krewnych, z których od szeregu lat nie widziałem. I co mnie najbardziej w Warszawie uderzyło to poprostu „szal tańca” jaki ogarnął stolicę. Obserwowałem to wszystko i widzę analogię. To samo w Berlinie, Wiedniu, Monachjum i Paryżu. Już w roku ubiegłym zajmowałem się szkodliwymi objawami tańca, przyczem pismo było mi drogowskazem. Chciałbym z redaktorem dziś na ten temat pomówić.

— Bardzo proszę... „Szał tańca” ze stanowiska grafologii, to chyba temat niezmiernie ciekawy.

— Pismo, rozpoczyna Szerman — użycza wtajemniczonemu spojrzenie w najróżnorodniejsze objawy życia ludzkiego tak pod względem fizycznym jak i duchowym... Liczne bowiem formy rozkoszy i bólu, wyrażają się w znakach, które kreśli ręka jako organ wykonawczy mózgu.

Głęboko zatem musi docierać wzrok psychografologa, by mógł wskazać błądzącemu ścieżkę na jego dalszy żywot.

Ale dalekiem też być musi spojrzenie wtajemniczonego w arkana pisma, gdyż nadchodzą ciągle czasy w których te same cierpienia opanowują wielu. Podczas wojny widziałem różne masowe choroby psychiczne w zwierciadle pisma.

Rysy pisma uczestników pisma zdradzały głęboki smutek, którego źródłem były opłakane stosunki materialne, bojaźń o najbliższych, bojaźń lub tęsknota za śmiercią.

Niemniej ciekawym epizodem — mówi Szerman — był epidemiczny poprostu okres zawierania związków małżeńskich, bez głębszego namysłu, bez wzajemnego poznania. Nieraz zgłaszały się do mnie kandydaci podobnych małżeństw. Zapomocą ekspertyzy zdołałem niejednemu nieszczęściu zapobiec — niejedno wbrew mojej poradzie dojrzało. Również w okresie ogólnej spekulacji giełdowej, widziałem często pisma ludzi ówczesnie bogatych, sytych z wyraźnymi symptomami głodu — a urojonym nieraz bogaczom perswadowałem, że grają na giełdzie w rozmiarach nieproporcjonalnych do stanu swego majątku.

— Dziś znowu przeżywamy okres w którym zgubny bakcyl toczy społeczeństwo — bakcyl którego gniazdo odkryłem w ekscesach tańców. Jakże często w ostatnich czasach przychodzą do mnie zrozpaczeni małżonkowie, przynoszą mi listy żon, pytając z niepokojem, jakie zmiany w nich zaszły, ileż to razy matka przy nosi mi pismo swych dzieci by zyskać rozwiązanie dreczącej zagadki zagadkowych zmian, zaszłych u dzieci. Także u mężczyzn zachodzą przemiany, których

zrozumieć nie mogą ich żony. Ileż to mamy dziś małżeństw, poprostu nieszczęśliwych, gdzie dusze i charaktery małżonków zupełnie się od siebie oddalały, liczne starcia i nieporozumienia, klótnie a nieraz tragedje małżeńskie. Oświadczam, że dzisiejsza wyuzdana forma, tańca staje się najczęściej zaczątkiem tych wszystkich nieporozumień.

— Czy możliwe, — pytam ze zdziwieniem.

— Widzę zdumienie, jakie maluje się na twarzy pańskiej. Posłuchaj pan, a prze kona się pan, że twierdzenia moje opieram na pewnych zasadniczych przesłankach.

Oto drastyczny wypadek, który był mi bodźcem do dalszych moich studiów i badań w tym kierunku i do dalszych pilnych obserwacji.

Odwiedziła mnie raz pewna kobieta — żydówka — by zasięgnąć mojej rady w sprawie majątkowej. Przy tej okazji dostało się w moje ręce pismo jej męża. Tem większe ogarnęło mnie zdziwienie, gdy z pisma wyczytałem wpiery fanatyzm religijny, a moja informatorka potwierdziła że dopiero po długich naleganiach z jej strony rozstał się z typowym żydowskim chałatem i zaczął się nosić po europejsku. Tymczasem pismo owego małżonka mówiło mi, że nogi jego bezustannie drżą a nawet kiedy siedzi sam przy biurku lub stole, wykonuje bezwiednie kroki taneczne.

Rozbawiona małżonka potwierdziła mi moją ekspertyzę, przyczem dodała iż

pragnąc mężowi umożliwić obracanie się w kulturalnym towarzystwie ażeby zapomniał dawnych przykrych jej nawyków związanych z żydowskim fanatyzmem religijnym — otóż namówiła go sama aby zapisał się do szkoły tańców. W istocie mąż już od sześciu miesięcy chodzi na tańce i przepada za nimi.

Ostrzegłem ją. Tłumaczyłem, że mąż ulegnie nowym a silnym działaniom zmysłowym, że dzisiejsze tańce zdaniem mojem w tym właśnie kierunku działają, jednem słowem wyraźnie powiedziałem że dalsze oddawanie się tańcom jej męża spowoduje — rozłam w małżeństwie. Na to odpowiedziała mi żona z spokojem, że mąż z żadnymi kobietami nie tańczy, jedynie z nią i — „eintanzerin” (zawodowa tancerka). Przy pożegnaniu doznałem uczucia, że kobieta ta za dużo ufa sobie i miłości męża. Kiedy w lecie wybrała się na letnisko, a mąż pozostał w Wiedniu, nastąpiło to co przewidywałem. Zwyciężyła — zawodowa tancerka. Małżeństwo zaś zostało rozwiedzionem.

Jestem oczywiście daleko od tego abym w myśl biblii głosił „iżby zaczęli tu młodzieńcy z młodzieńcami a dziewczę z dziewczęmi”. Jestem tylko zdania, że obecne tańce są groźnym symptomem upadającej ogólnie powojennej moralności. Szał wyuzdanych tańców coraz szerzej ogarnia masy. Bez względu na warstwy. Te dzikie, nieestetyczne tańce importowane z krajów zamorskich, ujarzmiły Europę. Zaczynają poprostu kwitnąć instynkty zwierzęce. Wstrętnem jest tań-

czenie z zupełnie nieznanymi i niekoronowanymi... całowaniem w niewygodne nieraz zbliżenie się do siebie.

Te wszystkie dancingi rozrywają dłał małżeńskich płomienie. Płomienie te niejedno już wyczerpały, niejedno małżeństwo zniszczyło. Wynikiem tej zarazy tanecznej jest scysje na tle gospodarczem i wyczerpanie siły. Wobec tego cierpi na wydatkach, jakby za sobą ciągle tańce.

A co najniebezpieczniejsza jest ta ogarniać zaczyna nawet młodzież. Nie jest to przesada. Często w zabawach tanecznych dzieciaków? Czyż nie jest szkodliwym tak wczesnie budzić się w domowej domość poczucia swej płci.

Podczas pobytu mego w Warszawie, widziałem w pewnym barze dziewczęta, tańczące... charakteryści mieli w tem widoczną przyczynę z dzieckiem, przyczem widać było no najgłupszych komplementów. Waż dziecko było sierota, podobnie przekonać ciotkę u której wychowywał się, wyrządził mu szkodę tej subtelnej istotce. Jej na tańce publiczne. Jakby dzenie moich wywodów, kiedyś chciał ją wziąć w uścisk na piętem ofuknęła go: „Wuju, nie na kolana, nie jestem przed tobą dzieckiem.”

— Jak sobie wyobrażam, że to jest szkodliwym? — Przedewszystkiem wyjść zakaz odwiedzania publicznych lokali tanecznych. Wszelkie szkody wyrządzały w życiu z z zawodowe tancerki. O zawodowych tancerkach także krąży przy rozwodach małżeńskich i przy niebardzo korzystne.

Liczę na reakcję. Od siły naszego społeczeństwa zależy czy przymus i reglamentacja nie zostaną przez władzę lub pisane prawo, które oziwił w jego ciemnym popędzie — ście — czy to prawo umożliwi zbyt dziko dźwięczących skądności życia.

Miłość w okowach prawa

Interwencja ustawodawstwa amerykańskiego w konfliktach romantycznych

Drakońskie przepisy kodeksu strzegą dziewic z za oceanu.

w) Pan Ferri-Pisani, autor ciekawej książki: „L'amour en Amérique”, posiada wszelkie zalety doskonałego reportera i to reportera bardzo modern stylu, kreśli więc z naturalizmem i kinematograficznym świetnie zaobserwowane scenki życia. Sądząc z tych licznych jego spostrzeżeń, należy być nader wstrzemięźliwym i przezornym w okazywaniu Amerykanom swoich afektów. Przekonał się o tem pan Ferri-Pisani w rozmowie z pewną amerykańską przedstawicielką płci pięknej:

„Po pięciu minutach chodzenia znaleźliśmy się w gęsto zadrzewionej alei, nowojorskiego „Central Parku”, zdale od argusowych spojrzeń policmana. Ze względu na odludny charakter tego zakątka oraz na późną stosunkowo godzinę, uważałem za właściwe oświadczyć mojej miłutkiej Mabel: „Nie ma pani najmniejszego powodu się obawiać — jestem dżentelmenem”. Odpowiedzią był wybuch szczerzego śmiechu: „A czegoż to miałabym się obawiać?” — „Wie pani chyba, jakie myśli mogą chodzić po głowie młodego człowieka, który znajduje się w takiej porze i miejscowości sam na sam z piękną panną”, tłumaczyłem dyplomatycznie. „Jesteście wszyscy jednakowi — nie potraficie zrozumieć, że najbardziej we filizje rozmówiana „girl” amerykańska nie da nigdy nie ponadto, co z własnej i nieprzymuszonej woli dać chce. Nas się nie uwodzi, siłą zaś nikt nie śmie brać — przed aktem przemocy broni nas prawodawstwo silniej niż przepis o t. zw. „desorderly conduct”. — Czy wie pan, że wystarczy jednego pańskiego „shocking” spojrzenia na mnie i mojej skargi najbliższemu policmanowi, by momentalnie pana zaaresztować i skazać na minimum 15 dni więzienia?” — „Ależ każda skarga powinna być poparta odpowiednimi dowodami rzeczowymi lub zeznaniami naocznych świadków”, protestowałem zdziwiony. „Myli się pani! w konfliktach pomiędzy dwiema płciami oskarżycielka za-

dawała się postawieniem głołosownego zarzutu, na mężczyznę zaś leży obowiązek wykazania swojej niewinności”. — „Słowem, jest się zdaniem na łaskę i miłosierdzie kobiecych humorów”. — „Niewątpliwie! Wyobraźmy sobie, że wpada mi na myśl, wychodząc z parku, zawołać policmana i wymówić jedno tylko słowo, wskazując mu pana: „Assault” (gwałt!), by zamknął pana w więzieniu”. „Hala, droga miss Mabel, w każdym kraju człowiek może bronić się podczas rozpraw sądowych”, zauważyłem z odwołaniem niedowierzania. „Zażądałbym ekspertyzy medycznej, która ustaliłaby, że nie naruszyłem pani dziewictwa”. — „To dostałby pan 5 lat więzienia za nieduży gwałt („useless assault”), gdyż „ndały” oplaca się znacznie cięższą karą”. — „No dobrze, a jeśli obie strony są pełnoletnie — on bezzenny, ona niezamężna — i wszystko dzieje się bez użycia siły?” — „Nawetny człowieku! A jakżeż pan udowodni, że ona zgodziła się naprawdę dobrowolnie?” — „A fakt spędzenia wspólnie całej nocy w jednym pokoju hotelowym?” — „Taki fakt wystarczy, by unieszczęśliwić mężczyznę na całe już życie, gdyż wówczas wchodzi w grę prawo o „wife of common law”. Rejestr hotelowy, zawierający wszelkie dane informacyjne i poświadczone przez władze policyjne, stwarza nierozzerwalny węzeł pomiędzy panem a pańską przygodną to-

warzyszka jedną chociażby bywa ona tem samem prawem morganatycznej małżonki, uważany za ojca jej dziecka w pięć lat nawet po rozstaniu panu wzięcie za niestosowne utrzymanie („noti-support”), nie rodziny („family desertion”), cieżstwo moralne („moral c Prawo „matrimonial promise”, automatycznie w siłę, a odsz tego tytułu zrujnowały wiele tego człowieka. Jeśli zaś, m go, wynajął pan ów pokój w New-Jersey, przedmieściu lecz położonem po za obrębem York, wówczas wykroczył przeciw strasliwemu prawu o białych cach („White slave law”) i niemoralne uwodzenie kobiety stanu dostać 20 lat ciężkiego — „Droga Mabel, czy istnieją go Amerykanie, na tyle lekko utrzymywac z wami pozamałżeńskie miłości?” — „Zapytałem „Czywiście zdarza się to zresztą, nie warto wcale ryzyro flirt posiada u nas tak bar skale... znacznie mniej niebezpieczności!.. Prawda?” — „Mabel, wciągając ku mnie sw usteczka. Znałto głęboko w pamięci wszelkie prawa, by dyczej jej pocałunku”.

OGRZEWANIE MORZA

Plaża w grudniu.

w) Zmnoż się robi na samą myśl o kąpielach morskich w grudniu. A jednak niemiecka plaża w Westerland, na wyspie Sylt, marzy o zorganizowaniu sezonu zimowego, równie świetnego jak letni.

Gdy zaczną się zima, kabiny kąpielowe będą ogrzewane, jak również kryte

korytarze, prowadzące do Sztuczne słońca, ogromne elektryczne ustawione będą i umożliwią amatorom kąpiele nie się w letnich falach morskich

Dzień niesie?

DZIS: Klemens P. M.
JUTRO: Jana od Krzyża

Wschód słońca 7 08.
Zachód słońca 15 38.
Wschód księżyca 6.11.
Zachód księżyca 14.59.
Długość dnia 08.43.
Ubyło dnia 8.01.

Neto przeniesieniu w stan czynny komisarsza rządu na Łódź został podpisany.

Korespondent warszawski donosi, że wczoraj podpisano dekret, którym komisarsz rządu na m. Łódź Stanisław Łyżcki przeniesiony zostaje w stan czynny.

Konservacja Jasnej Góry.

W tych dniach odbyła się w Częstochowie na Jasnej Górze konferencja, w której udział wzięli przeorem i OO. m. m. dyr. Skotnicki, p. Wojciechowicz, kierownik wydziału opieki nad zabytkami, dyrektor zbiorów państwowych, p. Winiński, prof. Szyszko-Bohusz oraz p. Rydzowski, konserwator na wojew. łódzki.

Na konferencji tej były omówione możliwości przebudowy otczenia kaplicy górskiej i sprawa jej odnowienia z uwzględnieniem zabytkowego.

Ulgi kolejowe dla studentów.

W dniu święta Bożego Narodzenia rzesze studentów ze wszystkich uczelni wyższych w tym czasie udają się do domu. Tutaj jednak zachodzi moment połączony z ogromnymi wydatkami, a mianowicie wyłączeniem z przeliczeń ulgi na pociągach. Studenci wyższych zakładów wyższych uczelni, udając się na wakacje, mogą skorzystać z ulgi na pociągach, jeżeli wydatki na podróże nie przekroczą 50 proc. biletów. Jeżeli wydatki przekroczą 50 proc. biletów, to ulgi te przysługują tylko na trzeciej części drogi, a na pozostałej części drogi pociągów zwyczajnych, na podstawie zaś tylko przy odległości ponad 100 km. Zarządzenie takie jest wysoce korzystne, dla czego studenci pochodzą z różnych stron, a nie tylko z najbliższych okolic, chociaż 200 i kilkudziesięciu km. nie korzystają z ulgi na pociągach pośpiesznych. Wydział komunikacji nie wzięło pod uwagę i nie wydało odpowiedniego zarządzenia, pozwalającego niezamężnym studentom podróżować w możliwie korzystnych warunkach.

EMIGRACJA DO PERU.

W styczniu roku przyszłego wyjeżdżają do Peru komisja polska, która ma na celu badanie terenów kwalifikujących do emigracji polskiej, pod względem ekonomicznym, gospodarczym i komunikacyjnym.

Wizytka dla żołnierzy K. O. P.

Wódz Korpusu Ochrony Pogranicza wrócił się do p. ministra spraw wewnętrznych z prośbą o zalecenie komunalnym województw nadzwyczajnym, by w miarę możliwości przyznały do uświetnienia i uprzyjemnienia wizytacji się świąt Bożego Narodzenia strażnicach i koszarach K.O.P. Względem na duże znaczenie podróży serdecznego kontaktu społeczeństwa z żołnierzem pełniącym twardą służbę w odległych kresach, sprawa zorganizowania „wizytki” dla żołnierzy K.O.P. jest na najwagotniejszej porządku.

W tym celu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleciło pp. wojewodom nadzwyczajnym odpowiedniej akcji oraz wyrażenie jej pomocy i poparcia ze środków komunalnych na terenie powiatów.

W tym celu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleciło pp. wojewodom nadzwyczajnym odpowiedniej akcji oraz wyrażenie jej pomocy i poparcia ze środków komunalnych na terenie powiatów.

W tym celu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleciło pp. wojewodom nadzwyczajnym odpowiedniej akcji oraz wyrażenie jej pomocy i poparcia ze środków komunalnych na terenie powiatów.

W tym celu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleciło pp. wojewodom nadzwyczajnym odpowiedniej akcji oraz wyrażenie jej pomocy i poparcia ze środków komunalnych na terenie powiatów.

Najlepsze w gatunku
Najmilsze w zapachu
Najskuteczniejsze w działaniu jest mydło

Fascinata.

Zjazd N. P. R. prawicy w Łodzi.

Onegdaj odbył się w Łodzi ogólnokrajowy zjazd prawicy Narodowej Partii Robotniczej. Na zjazd ten, który obradował w lokalu przy ul. Gdańskiej 40, przybyli posłowie: b. minister pracy Jankowski, b. minister komunikacji Chądzyński oraz zgórą 100 delegatów ze wszystkich okręgów Polski. Okręg łódzki reprezentowany był przez posła Michałaka. Obrady za ganił poseł Michałak, udzielając następnie głosu posłowi Adamowi Chądzyńskiemu, który zreferował sytuację polityczną kraju od wypadków majowych do chwili obecnej. Referat swój zakończył nos. Chądzyński oświadczeniem, że N. P. R. prawiąca pozostaje w dalszym ciągu w opozycji do obecnego rządu.

Poseł Jankowski zreferował sytuację gospodarczą, nadmienając, że mimo polepszenia się koniunktury i stanu gospodarczego polskiej klasy robotniczej pozostaje nadal w nędzy, gdyż zarobki jej nie wyścigają na opędzenie kosztów utrzymania.

Następnie zabrał głos poseł Michałak, który omówił sprawy organizacyjne. Po przemówieniach posłów otworzona została dyskusja, która miała przebieg ożywiony. W dyskusji zabierali głos delegaci poszczególnych okręgów. W wyniku dyskusji uchwalono pozostawać w dalszym ciągu w opozycji do obecnego rządu i wystąpić do walki o parlamentaryzm. (r)

Walka z handlem fałcuszkowym.

Władze wydały zarządzenie, regulujące zawieranie t. zw. umów lawinowych.

Swego czasu głośną była oszukańcza afera jednej z fikcyjnych hurtowni włókienniczych, która przy pomocy uprawiania handlu fałcuszkowego przy zastosowaniu systemu premij oszukała kilkaset osób. Właściciele tego „przedsiębiorstwa” obawiając się aresztowania, przeczornie ułotnili się z Łodzi. Ponieważ nadużycia na tem tle miały miejsce w szeregu wypadków, a ofiarą ich padali najczęściej ludzie niezamożni — sprawa ta uregulowana została obecnie specjalnym rozporządzeniem władz.

Zarządzenie to zakazuje zawierania umów, przez które jeden z kontrahentów za cenę bezwarunkowo należną zobowiązuje się do dostarczenia towaru lub spełnienia świadczeń pod warunkiem, że drugi kontrahent pozyska dla pierwszego kontrahenta do pewnego czasu na tych samych warunkach pewną liczbę odbiorców (umowa lawinowa). Winny skłonienia do zawarcia takiej umowy podlegać będzie surowym karom, przewidzianym w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. (e)

Zagrożony stan posiadania na Pomorzu.

Do alarmujących wiadomości, podanych przez prasę w czasach ostatnich o niepokoju wzroście wykupu przez Niemców polskich nieruchomości na Pomorzu i w woj. poznańskim, przybywają nowe dane. Oto polska własność ziemska (wykupiona z rak niemieckich) Stabłowice w pow. chojnickim, powierzchni 6.000 morgów przechodzi podobno w posiadanie optantów niemieckich A. i R. Sulków, zamieszkałych w Berlinie.

Ostatnio majątek ten znajdował się w przymusowej administracji wierzycieli, a obecnie przechodzi w ręce niemieckie mimo postanowień konwencji wiedeńskiej, dotyczącej optantów. Należy stwierdzić, że Sulkowie korzystali bez ograniczeń z prawa wjazdu do Polski, co im niezawodnie pomogło w zrealizowaniu planów.

Otwarcie nowej drogi publicznej w pow. łaskim.

Onegdaj rano przybył do starostwa w Łasku p. wojewoda Jaszczolt w towarzystwie osobistego sekretarza p. Rosickiego naczelnika wydziału samorządowego p. Zakrzewskiego, naczelnika oddziału drogowego inż. Adolpha, w celu dokonania otwarcia nowej drogi bitej Łask—Widawa — Rychłocice, wybudowanej przez sejmik łaski.

We wsi Brzyków oczekiwali p. wojewode władze miejscowe, państwowe i samorządowe oraz okoliczna ludność przy specjalnie wzniesionej bramie.

P. wojewode powitał przemówieniem starosta łaski p. Wallas, zaś w imieniu ludności proboszcz ks. Dziuda, który też dokonał poświęcenia drogi.

P. wojewoda w przemówieniu swem dziękował staroście p. Wallasowi, wydziałowi powiatowemu, inż. powiatowemu p. Teodorowi Gałusce, władzom gminnym oraz ludności miejscowej, poczem przejechał symboliczną wstęgą i przekazał drogę do użytku publicznego.

Po przejechaniu drogi do granic powiatu łaskiego i wieluńskiego p. wojewoda udał się na krótki odpoczynek do ks. proboszcza Dziudy, poczem powrócił do Łodzi. (b)

„REWOLUCJA MAŁŻENSTWA”.

Dziś, w środę, znany literat p. Henryk Zimmermann wygłosi wieczorem o godz. 8-iej w sali Filharmonji odczyt o t. „Rewolucja małżeństwa”. Pozostałe bilety na tę interesującą prelekcję są do nabycia w kasie Filharmonji.

Spisy poborowych.

Biuro wojskowo - policyjne Magistratu m. Łodzi podaje do wiadomości, że w czwartek, dn. 24 b. m. winni stawić się do spisu poborowych mężczyźni, urodzeni w roku 1907, a zamieszkałi stałe lub czasowo w Łodzi w obrębie IV komisariatu Policji Państwowej, o nazwiskach na listy A do L.

Spis odbywa się w lokalu Biura Wojskowo - Policyjnego przy ul. Traugutta nr. 10 w godzinach od 8 do 15 rano.

Osoby, uchylające się od obowiązku osobistego zgłoszenia się do spisów oraz osoby, zgłaszające się z przyczyn niesprawiedliwych po terminie, ulegną w drodze administracyjnej karze grzywny do 500 zł. lub aresztu do 6 tygodni, albo obu tym karom łącznie.

300-lecie bitwy morskiej pod Oliwą.

Dnia 20 listopada r. b. przypadło 300-lecie pamiętnej bitwy morskiej pod Oliwą w której flota polska rozgromiła i zmusiła do ucieczki przeważającą flotę szwedzką.

W r. 1627 Zygmunt III ubiegał się o tron szwedzki; król Gustaw Adolf nasał na Gdańsk swoją flotę i mając przeważającą siłę, zablokował polską flotę w pobliżu Latarni (dziś Westerplatte). Dowódca polskiej floty admirał J. K. Mości, rodowity gdańszczanin. Arend Dickmann, pod osłoną meły napadł i rozgromił nieco odosobnione dwa statki nieprzyjacielskie, inne zaś zmusił do ucieczki. W ręce polskie wpadł admirałski statek nieprzyjacielski o 38 armatach, drugi został wysadzony w powietrze. Zwycięska jednak flota polska wróciła do Gdańska w żałobie, gdyż w czasie bitwy zginął bohaterem śmiercią jej dowódca.

Z okazji 300-letniej rocznicy pamiętnej bitwy, Liga Morska i Rzeczna w Warszawie w dniu 27 b. m. urządziła uroczystą akademię w Ratuszu, która zaszczyli swoją obecnością Prezydent Rzeczypospolitej.

NOCNE DYŻURY APTEK.

Dziś dyżurują apteki: G. Antoniewicza, Pabjanicka 50, K. Chądzyńskiego, ul. Piotrkowska 164, W. Sokolewicz, Przejazd 19, R. Rembalińskiego, Andrzeja 26, J. Zundelewicza, Piotrkowska 25, M. Kasprkiewicza, Żelazna 54, S. Trawkowskiej, Brzezińska 56. (b)

Kącik dla pań.

W nocnych pantofelkach.

W stosunku do sukien wizytowych, wieczorowych, okryć i kostiumów, gdzie moda zmienia się w szybkim tempie, najintymniejszy strój domowy — szlafroki, pyjamy etc., jest stanowczo upośledzony.

Wprawdzie i tam zdarzają się zmiany i modernizacja starych form, ale stosunkowo rzadko. Ostatnia, a tak odległa już dziś nowością było wprowadzenie pyjamy do repertuaru odzienia kobiecego, co swego czasu wydawało się rewolucją w tej dziedzinie.

Trzeba jednak przyznać obiektywnie, że poczytliwe, stare szlafroki są niezastąpione i że o ile bez pyjamy można się obejść doskonale, o tyle bez szlafroka niepodobna. Konieczna jest więc dbałość o estetykę, jeśli już nie o modę ubioru, w którym się jednak codziennie pewien czas spędza.

Trudno jest wypośredkować jakiś przeciętny typ negliżu domowego, ładny, estetyczny i elegancki. W żadnej dziedzinie mody może poziom nie jest tak nierówny, jak właśnie w tej. Poziornie jednakowo wyglądające na wizycie lub na ulicy dwie eleganki, w stroju domowym mogą się różnić rażąco — jedna może być w wykwinnej jedwabnej pyjamie, druga w barehanowym szlafroku i przydeptanych pantoflach. Nie należy wpaść w przesadę, ani w jednym ani w drugim kierunku. Najlepszy jest szlafroczek skromny a estetyczny, niezbyt negliżowy, w którym można ukazać się nawet bliższym gościom. Jeśli kogoś stać na dwa, to drugi może być laskrawszy, ekscentryczniejszy i bardziej obliczony na efekt. Dla kobiety pracującej, zmęczonej, wygodą powinna być przede wszystkim brana pod uwagę.

Co do materiału zaś, jeśli chodzi o szlafrok ciepły, ładnie bardzo wygląda sukienka obłożona puszką lub futerkiem. Jeśli zaś ani jednym, ani drugim, to może być kołnierz z marszczonego sukna lub veluru, półszytyny, sterzający, co jest obecnie bardzo modne. Na szlafroczki najskromniejsze, za to ciepłe i wygodne, używane są bawełniane, najlepiej w jednym kolorze, niedeseńsiowe, które są już bardzo obnoszone i wyglądają ordynarnie. Najprostszym fasonem szlafroka jest gładki płaszczowy, z paskiem, nieobhelającym figury, a tylko przewleczonym z boków i związany z przodu, z długim szalowym kołnierzem. Kołnierz powinien być innego koloru, dobranego do całości, biały, albo ciemniejszy od całego szlafroka.

Francuska satyna w dobrym gatunku wygląda efektywnie, nadać się jednak bardziej na szlafroki letnie. Natomiast do tradycyjnych szlafroków pikowanych na waciu, z białym puszką lub białym, nadaje się crepe-satin, lub crepe marocain, to ostatnie nawet praktyczniejsze. Ten szlafrok jest o tyle niewygodny, że trzeba go prać w chemicznej pralni.

Do eleganckich szlafroków należą wszystkie ciemne, haftowane złotem w desenie. Jest to już jednak inny typ — typ szlafroka efektownego, a nie przytulnego.

Prześlicznie wyglądają szlafroki z weluru. Oczywiście, nie z ordynarnego prążkowanego aksamitu „obnoszonego” już do niemożliwych granic. Fasony gładkie, zapinane lub zawlasywane z boku. W tali najczęściej spotyka się lekkie wyrzucenie, przyczem linia stanu przesunęła się o parę centymetrów w górę.

H. N.

KUPCY WYKUPUJĄ ZASEKWESTROWANY TOWAR.

Na skutek masowo przeprowadzanych egzekucji podatkowych, władze skarbowe obłożyły sekwestrem i zwoziły do składów wielką ilość towaru, należącego do kupców, zalegających w placeniu podatków.

Ponieważ towary zimowe mają z powodu mrozów zbyt, kupcy zwracają się do urzędów skarbowych i wplacają należności, prosząc o zwolnienie towarów z sekwestru. (b)

STAROSTWO ŁASKIE PRZECIWKO DYREKCJI TRAMWAJÓW PABJANICKICH.

Do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi starostwo łaskie wniosło skargę przeciwko zarządowi kolejek dojazdowych, który w Pabjanicach na najruchliwszej ulicy ułożył szyny na powierzchni bruku.

Na ulicy utworzył się zator powodujący częste wypadki, tamujące ruch uliczny. Starostwo żąda, by kolejkę dojazdową ułożyły szyny żłobkowe. (b)

ODCZYT W MIEJSKIEJ GALERJI SZTUKI.

Staraniem Towarzystwa im. „Dante Alighieri” odbędzie się w sobotę, dnia 26 listopada o godz. 8 wieczorem w lokalu Miejskiej Galerji Sztuki odczyt prof. dra Jana Alfreda Lauterbacha z Warszawy, urzędnika Departamentu Sztuki przy Ministerstwie W. R. i O. P.

Odczyt nosi tytuł „Michał Anioł — twórca nowej formy” i będzie ilustrowany przezrociami świetlinami.

Budowa wielkiej poczty dworcowej w Łodzi.

Jak nas informuje dyrektor Głównego Urzędu Pocztowego p. Płóciennik, na wiosnę rozpoczęta zostanie budowa wielkiego gmachu poczty dworcowej na stacji Łódź-Kaliska w miejscu z jednej strony dostępnym dla publiczności, z drugiej pozostającym w bezpośredniej styczności z linią kolejową. Wysyłanie paczek i listów odbywać się będzie znacznie szybciej. Ma to dla Łodzi znaczenie pierwszorzędne.

Projektem budowy dworca poczty w Łodzi zajmuje się specjalna komisja powołana przez prezesa Głównej Dyrekcji Poczty i Telegrafów. Środki na budowę czerpane będą z budżetu Ministerstwa Poczty i Telegrafów z pozycji przeznaczonej na cele rozbudowy agend pocztowych w całym kraju. (r)

ZATARG DYR. SZYFMANA Z PRACOWNIKAMI TEATRALNYMI W ŁÓDZI ZLIKWIDOWANY.

W końcu ubiegłego sezonu teatralnego wskutek ogólnego deficytu w budżecie teatru, dyr. Szyfman nie był w stanie pokryć swych zobowiązań, ani zapłacić poważnych zaległości personelowi artystycznemu i pracownikom technicznym. Ostatecznie po szeregu konferencji i narad przedstawicieli i związku pracowników teatralnych sprawa została załatwiona w ten sposób, że dyr. Szyfman wypłaci zaległość ratami, których całkowita zapłata uskuteczniowana będzie jeszcze w sezonie bieżącym.

Obecnie znaczna część zaległości została już pracownikom technicznym wypłacona. (e)

Wychowanie fizyczne młodzieży w Łodzi.

Jak nas informują, rada wychowania fizycznego w Łodzi, do której zaproszono przedstawicieli wszystkich warstw społecznych i organizacji sportowych rozwija się pomyślnie i obejmuje coraz szerszy zakres działania.

Niezależnie od rady łódzkiej powstał szereg rad powiatowych, które sprawnie pracują nad rozwojem fizycznym młodzieży wiejskiej.

Kuratorjum szkolne czyni przygotowania do uroczystego święta sportowego młodzieży, które odbędzie się na placu gen. Hallera przy licznych udziałach młodzieży, poczem przewidziane jest rozdanie nagród i defilada przed Grand Hotelem w obecności przedstawicieli władz państwowych, szkolnych, wojskowych i komunalnych. (b)

WSTRZYMANIE ROBÓT BUDOWLANYCH.

Silnie odczuwany od kilku dni mróz wstrzymał w Łodzi wszystkie roboty budowlane. Z tego powodu utraciło pracę wielu robotników budowlanych.

Nagła zmiana warunków atmosferycznych uniemożliwiła wykończenie szeregu domów, których właściciele usiłowali jeszcze w roku bieżącym oddać je do użytku. (e)

Komisja ankietowa w Łodzi.

Po ukończeniu badań poszczególnych przedsiębiorstw łódzkiego przemysłu wełnianego i bawełnianego komisja ankietowa wyjechała do Białegostoku, a następnie powróciła do Łodzi, aby dokładnie zapoznać się z warunkami pracy oraz życia robotników łódzkich. W tym celu członkowie komisji po za konferencjami z przedstawicielami związków zawodowych zwiedzili szereg większych i mniejszych fabryk, w których dłuższy czas poświęcili badaniom nad warunkami pracy przez bezpośrednie zetknięcie się z robotnikami przy warsztatach. (e)

KONSOLIDACJA RZEMIEŚNIKÓW.

W ostatnich dniach odbyło się kilka konferencji przedstawicieli rzemieślników dla zrealizowania najbardziej palących postulatów zawodowych.

W związku z temi konferencjami odbędzie się 15 grudnia wspólna narada przedstawicieli rzemieślników z całego województwa łódzkiego na której powzięte zostaną ostateczne decyzje w tej sprawie. (e)

Dnia 21 listopada r. b. zmarł

ś. t. p.

Henryk Majewski

członek Stowarzyszenia Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi.

Cześć Jego pamięci!
Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. 6 Sierpnia 49 nastąpi dnia 24 b. m. o godz. 2-ej po poł.
Zawiadamiając swych członków, prosimy o wzięcie udziału w smutnym tym obrzędzie.

ZARZĄD.

Powielacze dolarów przed sądem Hochstapler w roli doktora chemii Sensacyjny proces o oszustwo dolarowe.

Niezwykle sensacyjna sprawa o oszustwo dolarowe rozpatrywał w dniu wczorajszym Sąd Okręgowy w Łodzi pod przewodnictwem sędziego Illnicza. Na ławie oskarżonych zasiadli 34-letni Jankiel Josek Grajacy, 26-letni Edward Halbersztadt, 24-letni Mordka Margulies i 27-letni Henryk Kronenberg. W świetle zeznań świadków szczegóły sensacyjnej afery przedstawia się następująco.

W dniu 4 marca b. r. w Urzędzie Śledczym w Łodzi niejaki Moszek Finkelsztajn złożył zawiadomienie, iż znajomy jego Josek Rochwerger otrzymał od niego czek amerykański na sumę 1000 dolarów, takowy zrealizował, wpłacił mu 200 dolarów, a pozostałe 800 dolarów przywłaszczył sobie. Przeprowadzone notychmiast dochodzenie ustaliło, iż Moszek Finkelsztajn istotnie wręczył Joskowi Rochwergerowi czek na 1000 dolarów, otrzymał a conto od tegoż 200 dolarów i 100 zł., resztę gotówki zaś Josek Rochwerger za zgodą Moszka Finkelsztajna pożyczył na przeciąg jednej godziny bratu swemu Gerszonowi Rochwergerowi. Zbadany Gerszon Rochwerger przyznał, iż zatrzymał pożyczony mu przez brata Joska Rochwergera, a należące do Moszka Finkelsztajna 780 dolarów i wyjaśnił okoliczności, w jakich to nastąpiło. Jeden z jego kolegów Edward Halbersztadt zakomunikował mu, iż do Łodzi przyjechał niejaki Woźniak, dr. chemii, zamieszkały w hotelu Polonia, z którym można robić „różne interesy”. Rochwerger zainteresował się tą wiadomością i wspólnie z Edwardem Halbersztadtem oraz kolegami Mordką Marguliesem i Henrykiem Kronenbergiem udali się do owego Woźniaka, który jak się okazało był znakomitym fałszerzem dolarów amerykańskich. Porozumiewszy się z „dr. chemii” wymienieni wyżej młodzieńcy postanowili rozpocząć kopjowanie dolarów. Kronenberg wręczył Woźniakowi jeden banknot dolarowy i ten za pomocą jakiegoś ręcznego aparatu banknot ten skopjował i wręczył Rochwergerowi, jako znawcy dolarów, który stwierdził, iż kopia jest bardzo udanie wykonana. — Obydwa banknoty t. j. oryginalny i kopję otrzymał Kronenberg, który je następnego dnia puścił w obieg. Następnego dnia Rochwerger wraz z Marguliesem, Halbersztadtem i Kronenbergiem udali się ponownie do Woźniaka, któremu Rochwerger wręczył przyniesione z sobą 10 dolarów, ten zaś po skopjowaniu banknotu oddał go wraz z kopją Rochwergerowi. Rochwerger zachwycony udatnością kopji umówił się z Woźniakiem, że gdy tylko znajdzie się w posiadaniu większej ilości dolarów, przystąpi wspólnie z nim do kopjowania ich i kolportowania.

W dniu 3 marca b. r. Rochwerger pożyczycywszy sobie od brata swego Joska 788 dolarów, należące do Moszka Finkelsztajna, udał się wraz z Halbersztadtem do Woźniaka, gdzie zastał również Marguliesę, poczem wszyscy udali się do wynajętego poprzednio przez Rochwergera pokoju w pałacu Kajzerowej przy ulicy Narutowicza 34. Rochwerger wręczył przyniesione z sobą dolary w ilości 740 Woźniakowi, który przystąpił do ich kopjowania. Po pewnym czasie Woźniak oznajmił, iż stało się nieszczęście, gdyż dolary się spaliły i zaproponował wyjazd do

Warszawy, gdzie będzie mógł je zwrócić Rochwergerowi.

Wobec powyższego Woźniak, Halbersztadt, Rochwerger i Margulies udali się do Warszawy, gdzie Woźniak po pewnym czasie znikł. Wdrożone przez wydział śledczy w Łodzi dochodzenie doprowadziło do ujęcia Woźniaka w Warszawie. — Przesłuchany przez policję Woźniak przyznał się do inkryminowanego mu przestępstwa i wyjaśnił, że właściwe jego nazwisko brzmi Jankiel vel Josek Grajacy, że działał on wspólnie i po uprzednim porozumieniu się z Halbersztadtem, Kronenbergiem i Marguliesem, że przywłaszczył sobie tylko 400 dolarów, należące do Rochwergera, z której to sumy on Grajacy otrzymał tylko 120 dolarów, że Margulies zaproponował oszukanie Rochwergera, że Halbersztadt zapoznał Rochwergera z całym zamysłem, że Kronenberg był pierwszym, który wręczył mu banknot dolarowy dla dokonania próby kopji, że kopjowanie dolarów było fikcyjne, gdyż chodziło o to, by Rochwerger uwierzył w to i przyniósł obiecaną większą ilość gotówki i że przed próbami kopjowania rzekomego dolarów on Woźniak vel Grajacy był zawsze informowany przez Halbersztadta, Marguliesę i Kronenbergę o tem, jaki banknot przyniesie z sobą Rochwerger, że umówił się z Halbersztadtem i Marguliesem, iż dostanie 25 procent wyłudzonej od Rochwergera kwoty, że podczas rzekomego kopjowania dolarów Halbersztadt korzystając z nieuwaga

Zebrań kontrolnych wistów.

Biuro Wojskowo - Policyjne w Łodzi podaje do wiadomości, że zebrań kontrolnych następujących w rezerwy i pospolitego rezerwy (kat. A. C i C jeden) rocznych.

Przynależni do P. K. U. Łódź (komisariaty policji państwowej 8, 9 i 11) — w lokalu przy ul. Nowoskiej Nr. 62 (koszary 31) — przynależni do P. K. U. Łódź (komisariaty policji państwowej 10, 13 i 14) — w lokalu przy ul. Tynowskiej 81 (koszary 4 B. n. g.).

Zebrań kontrolnych zaczynają się 9 rano.

Rezerwiści winni się stawić z książeczką wojskową, zaciągając i innymi posiadanymi tam wojskowymi.

g; Rochwergera zamienił prawdziwymi dolarami, znajdującą prasa na paczkę ze spalonymi dolarami, że Halbersztadt wręczył mu sumy 120 dolarów tytułem „rezerwy” twierdząc, że w paczce było 400 dolarów.

Zbadany na skutek sensacyjnego wiadczenia Grajacego Edward Halbersztadt nie przyznał się do winy, iż on rzeczywiście wręczył Rochwergerowi przystąpieniu do rzekomego kopjowania dolarów był poinformowany o mającym oszustwie, zaprzeczył jednak pod prasy paczkę dolarów i kichkolwiek dolarów Grajacy.

Zbadany Mordka Margulies Kronenberg w śledztwie powiedział, że winy się nie przyznał, wpadł sami ofiarą oszustwa. Również i na przewodzie sądu oskarżonych do winy się nie przyznał. Jednakże prokurator Herman przemówieniu wykazał, iż wina w zupełności udowodniona, go domaga się surowego wyroku.

Po przemówieniach adwokatów, Hofmokla i Landaua sądu którego mocą 34-letni Jankiel Grajacy oraz 26-letni Edward skazani zostali na dwa lata więzienia, 24-letni Mordka Margulies i 27-letni Henryk Kronenberg cy więzienia. (r)

Sieć nowych lotnisk cywilnych w Polsce Milionowy kredyt na rozbudowę komunikacji wietrznej.

W preliminarzu budżetowym Ministerjum Komunikacji na rok 1928/29 wstawiono poważniejsze pozycje, sięgające kilku milionów złotych na rozbudowę urządzeń na lotniskach cywilnych, oraz na dokończenie nowobudujących się lotnisk w Okęciu pod Warszawą, w Skniłowie pod Lwowem oraz w Krakowie. Na trasach lotniczych, łączących poszczególne miasta Polski, zostanie wybudowany szereg lotnisk pośrednich, które pozwolą na natychmiastowe lądowanie w razie jakiegokolwiek defektu w aparacie lub niepomyślnych warunków atmosferycznych. Po za tem w roku przyszłym wybudowane zostaną nowoczesne porty lotnicze żeglugi cywilnej w Poznaniu i w Wilnie oraz hangary na lotniskach cywilnych: w Warszawie w Poznaniu, w Krakowie i we Lwowie.

Z innych inwestycji wymienić należy projekt zainstalowania na wszystkich lotniskach cywilnych podziemnych zbiorników benzyny, wybudowanie pawilonów meteorologicznych oraz krótkofalowych radiowych stacji nadawczych.

Niezależnie od inwestycji, zamierzonych w roku przyszłym, Ministerjum Komunikacji ponierać będzie intensywnie rozwój szkolnictwa lotniczego. Chodzi o zapewnienie lotnictwu cywilnemu odpowiednio wyszkolonych kadr pilotów. Szkolenie pilotów cywilnych odbywać się będzie przez organizowanie kursów a-

wacyjnych dla pilotów liniowych.

Ministerjum Komunikacji gdzie materialnie stowarzyszenia, zajmujące się szkoleniem z tem zorganizuje Ministerjum Sprawy psychotechniczne badania oraz wydawać będzie książki z dziedziny lotnictwa.

Wyciągi z ksiąg ludności.

Jak wiadomo, Komisariat Łódź wydaje dowody osobiste na podstawie wyciągów z tychże ludności, do których jest wyznaczony tenet.

Porównaj ludność celowni wyciągu z ksiąg stałej ludności ca się częstokroć do kosztownych pośredników lub radców. Magistrat wyjaśnia, także można otrzymać w Biurowości przy Magistracie (Plac Wolności 14, pokój 10).

Biuro to również wydaje osobom zapisanych do ksiąg stałej Łódzi, iak i pośredniczy w wyciągów takich dla różnych gminach miejskich lub za normalną opłatą kancelarską składania specjalnego podania.

EXPRESS HANDLOWY

„Kurjer Łódzki”.

Środa, 23 listopada 1927 r.

„Kurjer Łódzki”.

Interesy handlu a polityka gospodarcza państwa.

ex) Okres powojenny stał się epoką komplikacji gospodarczych i ciężkich kłopotów w tej dziedzinie, sprawy gospodarcze odgrywają więc dziś dominującą rolę wśród zagadnień społecznych i nadają przeżywaną epokę specyficzne piętno gospodarcze.

Rządy nawet starych państw, nie mówiąc już o rządach państw nowopowstałych, w gruncie rzeczy nie były przygotowane do opanowania trudności i rozwiązywania powstających zagadnień. — Przyczem zagadnienia były często rzeczywiście nowe, brakło doświadczenia w tej dziedzinie czego skutkiem było podejmowanie najrozmaitszych eksperymentów, których bolesne konsekwencje nie raz ponosić musiała ludność, dostatecznie wyczerpana już przejściami wielkiej wojny.

Dość jeszcze musimy, że ten okres powojenny cechowało wskutek wielkich przemian politycznych, jakie w tym okresie zaszły, poczucie słabości i niepewności ze strony rządów i rozpętanie ruchów społecznych, budzących obawy przewrotów społeczno-politycznych, jak to miało miejsce w niektórych krajach.

Konsekwencją tego wszystkiego była nierówność i dorywczość polityki gospodarczej, dążąca do dogadania z jednej strony wszelkim żądanom silniejszych i bardziej agresywnych sfer i czynników społecznych oraz zafatwianiu często najważniejszych spraw pod kątem widzenia jedynie dnia dzisiejszego.

Znaczenie i siła polityczno-społeczna klasy robotniczej w naszych czasach oraz obawa przed bezrobociem nakazywały uwzględnić szeroko postulaty przemysłu, względnie zaś wyborcze wpływały na liczenie się z interesami konsumentów wreszcie konieczność utrzymania aparatu państwowego skłoniła do maksymalnego naciskania śruby podatkowej, nie pozostało więc ani miejsca, ani czasu na liczenie się z potrzebami kupiectwa lub handlu. Próbowano nawet nieraz zwać konsekwencje wielu niedomagań gospodarczych, wynikających z głębokich i różnorodnych przyczyn ogólnych na odpowiedzialność wyłączną kupiectwa lub handlu. Stało się poniekąd nawet modne twierdzenie o szkodliwej roli handlu, o nadmiernej ilości pośredników itp.

W obecnych czasach, któreby można było nazwać ogólnie stabilizacyjnymi, gdyż stabilizuje się pieniądz, ustala się władze rządowe, konsolidują się stosunki społeczne, może wolno będzie nieco obiektywniej te rzeczy rozpatrzyć, celem należytego uregulowania istniejących potrzeb i bolączek.

Nie będziemy tutaj przytaczali ogólnie znanej i ustalonej w dziejach roli handlu, wystarczy, jeśli podkreślimy, że handel jest głównym czynnikiem, podtrzymującym ruch ogólny w całokształcie życia gospodarczego kraju, że się w znacznej mierze przyczynia do należytego podziału dóbr gospodarczych w społeczeństwie, wreszcie toruje drogę zarówno wewnętrznej jak i zewnętrznej ekspansji gospodarczej.

Tylko dając możność swobodnej i szerokiej akcji kupiectwu, możemy liczyć na zwiększenie ogólnego obrotu handlowego, inaczej mówiąc zwiększenie zarówno produkcji jak i konsumpcji. Możliwy byłoby powiedzieć, iż do pewnego stopnia kupiectwo jest tą grupą społeczną, w której się zbiegają i krzyżują odrębne i przeciwstawne interesy głównych współczynników życia gospodarczego kraju.

Twierdzić można, iż dążność do zwiększenia ogólnego obrotu handlowego winna być zasadniczym dążeniem polityki gospodarczej państwa oraz naczelnym hasłem sfer gospodarczych społeczeństwa.

Jeśli dla przykładu weźmiemy nasze zagraniczne stosunki handlowe, to powiedzieć będzie można, że aczkolwiek utrzymanie równowagi bilansu handlowego jest niewątpliwie pierwszorzędnej wagi potrzebą państwa, to jednakże postulat ten ma charakter raczej bierny i o ile uzyskany zostaje zapomocą reglamentacji przywozu, t. j. sztucznego hamowania importu, pociąga za sobą zmniejszenie obrotu handlowego ze wszystkimi jego ujemnymi konsekwencjami dla życia gospodarczego. Potrzeba więc utrzymania równowagi bilansu handlowego winna być osiągnięta zgodnie z wyżej wyliczoną zasadą, nie przez redukcję przywozu lecz przez zwiększenie wywozu, w tym więc kierunku winny iść dążenia czynników miarodajnych i dla osiągnięcia tego celu należy podjąć wszelkie możliwe wysiłki i zarządzić wszelkie konieczne środki pomocy i współdziałania.

Ogólna polityka gospodarcza państwa winna więc być regulowana zgodnie z wyliczoną wyżej tendencją zasadniczą, przedewszystkiem zaś w dziedzinie podatkowej, kredytowej i handlu zagranicznego. Nie będziemy tutaj powtarzać

tak często wypowiedzianych i tylekrotnie na doświadczeniu wielu narodów stwierdzonych zgubnych skutków nadmiernej obciążenia podatkowego, podkreślamy jedynie, że mająca być u nas podjęta reforma podatkowa winna iść w kierunku odciążenia obrotu handlowego, wszystko więc, co temu przeciwdziała winno być o ile możliwości usunięte. Po za tem banki państwowe, jako główne dziś źródła kredytu, winny zmienić dotychczasową politykę w tej dziedzinie, dając do możliwie szerokiego udostępnienia kredytu dla kupiectwa, pamiętając o tem, iż kapitał obrotowy jest głównym narzędziem pracy kupca. W dziedzinie zaś handlu zagranicznego winno być stosowane: umiarkowana polityka celna, zniesienie ograniczeń przywozowych oraz jak najdalej idące współdziałanie z eksportem.

Takie winny być główne postulaty kupiectwa, które są również zgodne z ogólnymi interesami państwa, gdyż powiedzieć można, iż handel — to koło rozpędowe maszyny gospodarstwa społecznego.

S. P.

Eksport polskiego węgla.

ex) Eksport polskiego węgla w październiku utrzymał się z nieznaczną nadwyżką na poziomie września i wynosił 1,075,000 ton (we wrześniu 1,072,000 t.).

Według poszczególnych krajów wywóz węgla w październiku przedstawiał się w tysiącach ton następująco (w nawiasach analogiczne dane za wrzesień): Austria — 295 (294), Szwecja — 213 (233), Dania 129 (120), Węgry 74 (67), Jugosławia 71 (49), Finlandia 49 (38), Włochy 45 (99), Łotwa 44 (33), Gdańsk 40 (35), Rumunia 20 (17), Francja 29 (10), Czechosłowacja 19 (7), Norwegia 15 (29), Litwa z Kłajpedą 12 (12), inne kraje 30 (39).

Z powyższego zestawienia wynika, że w porównaniu z wrześniem eksport do poszczególnych krajów w październiku uległ poważnym zmianom. Zwiększył się w dalszym ciągu znacznie do Austrii, Węgier, Jugosławii, Francji, Czechosłowacji itd. Zmniejszył się natomiast do Włoch o przeszło połowę oraz do Szwecji, Norwegii i innych krajów, nieobjętych wykazem.

Wskutek zlikwidowania zatargu o dostawę kontyngentu traktatowego do Czechosłowacji, wywóz węgla do tego kraju wzrósł z 7 do 19 tys. ton, przyczem spodziewany jest dalszy znaczny wzrost w listopadzie. Dostawy dla kolei włoskich, skutkiem przesylenia rynku włoskiego wielkimi ilościami niemieckiego węgla reparacyjnego, spadły z 99 do 45 tysięcy ton, przyczem w I-szem półroczu b. r. wynosiły przeciętnie 126,000 ton miesięcznie.

Przez porty polskie przewieziono w październiku (w nawiasach cyfry za wrzesień): w Gdańsku 385,000 (364,000), w Gdyni 94,000 (95,000), w Tczewie 16,000 (26,000).

Banki emisyjne.

ex) Stan główniejszych rachunków 4 wielkich banków emisyjnych przedstawiał się w dniu 10 listopada następująco: Federal Reserve Bank Stanów Zjednoczonych (w tysiącach dolarów): zapas złota 2,909,920, wkłady — 2,423,330, obieg banknotów — 1,734,700, rezerwa kombinowana w stosunku do obiegu i wkładów — 73,1 proc., Bank Angielski (w funtach szterlingów): zapas złota — 151,637,047, wkłady państwowe — 18,412,592, prywatne — 95,467,372, noty w obiegu — 135,928,710, rezerwa absolutna — 35,458,337, rezerwa stosunkowa 31¹/₂ proc.; Bank Francuski (w tysiącach franków): złoto w kasie i zagranicą — 5,544,830, weksle 1,533,479, pożyczki na rzecz państwa — 25,350,000, na rzecz państw obcych — 5,840,000; noty w obiegu — 55,908,809, wkłady prywatne — 10,392,709; Bank Rzeszy (w tysiącach marek niemieckich): zapas złota — 1,852,143, zapas dewiz wysokocennych — 298,342, portfel wekslowy — 2,388,211, obieg biletów bankowych — 4,020,458.

NOWE CENY PRODUKTÓW NAFTOWYCH.

ex) W celu zapobieżenia silnej konkurencji między poszczególnymi rafineriami ustalili przedstawiciele rafinerii naftowych na posiedzeniu we Lwowie następujące ceny hurtowe loco Drohobycz (bez podatku konsumcyjnego) za 100 kg. w złotych: nafta 35, olej gazowy 20, oleje lekkie rafinowane (opłacające podatek konsumcyjny zł. 1.98) — 28, parafina w workach 46-48 — 115, 48-50 — 117,50, 50-52 — 120, 52-54 — 122,50, 54-56 — 127,50, 56-58 — 135, 58-60 — 140, benzyna łącznie z podatkiem 690-700 — 77,50, 700-710 — 73,50, 710-720 — 70,50, 720-730 — 68,50, 730-740 — 67,50, 740-750 — 66,50, 750-760 — 68,50, 760-770 — 59,50, 770-780 — 58,50, 780-790 — 57,50.

Król angielski jest pierwszym gentlemanem świata.

I słusznie. Skoro pija prawdziwą herbatę **LYONS'a**, która jest napojem gentlemanów...

Rynek bawełniany w

ex) Na łódzkim rynku wyrobionych w dniach ostatnich zapotrzebowanie klienteli było w dalszym ciągu wielkie. Jakkolwiek w tygodniu twierdzono, iż jedyną przeszkodą wieraniu transakcji są ciepłe przez co kupcy nie chcieli się gazować przy zakupie towarów, obecnie — chociaż mrozi do 10 stopni — popyt na towary jest nadal bardzo nęki. Za obecnego zastój podają poszczególni myślowcy to, iż obecne mrozy zbyt raptownie, a więc kupcy jeszcze wogóle do Łodzi przyjeżdżają natomiast twierdzą, że obecne zapotrzebowanie klienteli jest bardzo energicznym ściągając urzędy skarbowe zaległych. Kupiec, który mógłby obecnie zakupy towarów, musi zabrać całą posiadaną gotówkę na zakupów, względnie na wykupienie swych zobowiązań w banku.

Nie ulega jednakże wątpliwości, iż w branży tej musi rozpoznać bawem, zaznaczyć bowiem świat pozostał tylko jeden miesiąc zapotrzebowania na mowę nie było prawie zupełnie więc w ciągu dni najbliższych towary nie notowano, sezon rynku bawełnianym łódzkim uważać za zupełnie stracony, jednak nie zanosi.

Najprawdopodobniej więc w tygodniu bieżącym kupcy zjadą do Łodzi, tem bardziej dotychczasowe kupców tych niewielkie i większość swych zdążyli już oni sprzedać.

Ostatnia zwykła bawełniana absolutnie narazie na zakupów towarów bawełnianych warunki pokrycia w branży zasadniczym zmianom, w dalszym bowiem przyjmowane jest ściśle gotówkowe (od 25% częściej zaś wekslowe, z chodzącym do trzech lub czterech miesięcy).

O ile w hurcie ruch w branży był — jak zaznaczyliśmy w dniach ostatnich bardzo — ruch w detalu przedstawiał się lepiej. Największym stosunkiem cieszyły się materiały wyrobione z których w pierwszym rzędzie wymienić sybir. Zwiększył znacznie zapotrzebowanie w detalu na towary całonocne, ręcznikowe, koszulki. Zwiększony ruch sprzedażowy w detalu pozwala przyzwolnić się na ruch w hurtu, który bawełnianej tylko kwadransowych dni.

KINO Dom Ludowy
ul. Przejazd 11

Dziś! — —
Przepiękny film egipski

„Czarny Róż”

W rolach głównych
Magde Belland
i Edmund Lewy

Ceny miejsc: W dniu powstania wszystkie seansy, zaś w soboty i święta od godz. 2 do 3 p. n. I m. 15 gr. II m. 40 gr. III m. 20 gr.

W soboty, niedziele i święta po poł. I m. 90 gr. II m. 50 gr.

Groźne widmo dalszego zastoju ruchu budowlanego.

Podaż cegły musi być zabezpieczona. Pod znakiem paradoksu: kredyty są, glina jest, tylko cegły niema.

W ubiegły czwartek odbyło się posiedzenie zarządu Stowarzyszenia Przemysłowców Budowlanych, ogniskującego najpoważniejsze Firmy w Łodzi.

Zebrań to poświęcone było głównie omówieniu groźnej sytuacji, jaka się wytworzyła skutkiem katastrofalnego braku cegły.

Na temat ten umieściliśmy już w naszym piśmie wywiad z prezesem Związku Ceramicznego oraz opinię dyrekcji robót publicznych przy Województwie Łódzkim.

Dla uzupełnienia kompetentnych głosów, zwróciliśmy się do p. Jana Holca, właściciela i kierownika znanej firmy budowlanej z prośbą o wypowiedzenie swego zdania w tej tak ważnej i pośrednio jak najszerszy ogół interesującej sprawie kryzysu w ceglarnictwie.

— Brak cegieł — mówi p. Holc — tak silnie na terenie Łodzi dający się we znaki interesuje w pierwszym rzędzie firmy budowlane, których intensywność pracy ściśle jest uzależniona od dostatecznej podaży materiałów budowlanych.

Niestety brakowi temu jest w naszych warunkach obecnie dość trudno zapobiec. Ani rząd, ani jakikolwiek władze nie mogą wpływać na stosunki w przemyśle ceramicznym, gdyż nie wytwarza on produktu pierwszej potrzeby.

Jedynie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przewiduje normalizację cegły pod względem jej wymiaru od dnia 1 stycznia 1929 roku (cegła np. wyrabiana przez cegielnię miejską w Łodzi jest o 10 procent większa od cegieł z innych wytwórni).

Co do jakości cegły łódzkiej, to pozostawia ona wiele do życzenia, gdyż zbyt niedbale przygotowywany jest surowiec. Materiał musi być już w ziemi przygotowany, a tymczasem większość cegielni bez koniecznego procesu przemarzania gliny, wstawia ją do pieców. Cegła taka ma zaledwie 1/3 część wytrzymałości.

Glina powinna być należycie „wyszląmowana”, „przemacerowana” i wówczas cząstki jej, jak np. margiel nie rozsadzają cegły.

Prócz jakości ważną jest rzeczą cena. Właściciele cegielni porozumiewali się, zawarli chęć trust i ustalili cenę około 100 złotych za tysiąc loco cegielni. Skutkiem tej drożyzny cegły bardzo wiele osób przerwało rozpoczęte już roboty budowlane. Ważne jest również niedopuszczenie do strajku robotników, który zawsze fatalnie odbija się na produkcji.

O ULGI TARYFOWEJ.

Jednym z ważnych kroków ku obniżeniu kosztów budowy byłoby uzyskanie ulg taryfowych. Stowarzyszenie Przemysłowców Budowlanych ma zamiar zwrócić się do Min. Kolei z odpowiednim memorandumem w sprawie niższej taryfy na przewóz cegły. Jest to bardzo ważne, jeśli się wzięmie pod uwagę, iż olbrzymie ilości cegieł przetranszowana jest Łódź sprowadzać aż z Poznania.

W roku przyszłym sytuacja będzie je-

szcze groźniejsza. Ruch budowlany zapowiada się bardzo ożywiony, a o tem, by cegielnie łódzkie zdołały zapotrzedowanie zaspokoić nie może być narazie mowy.

Zaznaczyć jeszcze należy, iż istnieją wydawane co miesiąc przez Wydział Budowlany Magistratu cenniki materiałów budowlanych. Przed każdorazowym wydawaniem cennika Wydział Budowlany zbiera u źródeł informacje. I oto okazuje się, że np. cennik ustala cenę cegły na 80 złotych, a te same cegielnie, które tę cenę

podały, żądają przy masowych nawet zamówieniach po 100 złotych za tysiąc.

Zyjemy więc obecnie pod znakiem paradoksów. Najpierw ludzie nie chcieli budować, a teraz gdy są wszelkie dane do rozwoju ruchu budowlanego — stoi temu na przeszkodzie nie brak zaufania, nie brak pieniędzy, nie trudności kredytowe, lecz — co musi się wydać conajmniej smutnem — brak cegły. — Tę przeszkodę za wszelką cenę musi się pokonać!

Problem ożywienia eksportu włókienniczego. W Łodzi powstanie finansowe konsorcjum wywozu przędzy.

ex) W ubiegłym tygodniu odbył się w Związku Eksportowym w Łodzi szereg konferencji, na których głównym tematem dyskusji była sprawa wzmocnienia eksportu przędzy, co staje się aktualną i palącą koniecznością. Dotąd bowiem konkurencja na rynku przędzy bawelnianej w Łodzi kształtowała się naogół pomyślnie, zapotrzebowanie na nią było bardzo znaczne, a ceny kształtowały się dość mocno. Ostatnio jednak nastąpiła zmiana na gorsze, gdyż słaby ruch w październiku przyczynił się do znacznego powiększenia zapasów przędzy w składach. Wskutek tego wytworzyła się niezdrowa konkurencja, gdyż szereg przedsiębiorstw w celu uzyskania gotówki, zwłaszcza wobec wzmoczonej egzekucji podatkowych, dokonywał tranzakcyj po cenach b. niskich. Z uwagi na tę sytuację Związek Eksportowy podjął szereg wysiłków w kierunku przeprowadzenia sanacji.

Na odbytych konferencjach kierownictwo związku eksportowego przedłożyło przedsiębiorcom szereg konkretnych propozycji w sprawie powołania do życia konsorcjum finansowego, które miałoby za zadanie finansowanie eksportu przędzy. W pierwszym rzędzie eksport ten kierować się ma do Rumunii i Jugosławii, jako państw, które dają do wzmocnienia produkcji włókienniczej i posiadają przedziałnie. W dyskusji nad tym projektem wskazano również na ewentualne możliwości eksportu przędzy do Rosji, większość jednak

przedstawicieli przemysłu uznała, że ze względu na bardzo złe warunki płatnicze oraz z uwagi na całokształt sytuacji — sprawa ta nie jest aktualna. W każdym bądź razie działalność konsorcjum eksportowego podjęta będzie w najbliższym czasie, to też w kołach przemysłowych liczą się z rychłem pomyślnym zjawiskiem wydatnego wzmocnienia wywozu przędzy łódzkiej na rynki Bliskiego Wschodu. (e)

Ze światowego rynku bawelnianego

ex) Według sprawozdania z dnia 21 b. m., bawelny oczyszczonej 10,899,000 bel. Szacunek ten jest niższy, aniżeli się spodziewano, wobec czego już notowania bawelny z dnia 21 b. m. kształtowały się wyżej, aniżeli z dnia 20 b. m. W Nowym Jorku zwzłoka dochodziła do 40 punktów, w Liverpoolu od 30 do 35 punktów. Zwyczaj tej nie należy jednakże uważać za stałą i zapowiadającą się na dłużej, a to z następujących względów: szacunek zbiorów bawelny w ciągu ostatnich 2 mfc sęcy wykazuje, iż wogóle rynek bawelniany jest dość ciężki, to znaczy, że ceny bawelny nie mogą ani się zbyt podnosić, ani też spadać. Zwyczaj, względnie niższej cen, jakich świadkami byliśmy kilka lat temu w ciągu ostatniego czasu, są zjawiskami czysto spekulacyjnymi, jakkolwiek bowiem urodzaj bawelny w r. b. jest znacznie mniejszy aniżeli w r. ub., zapasy jednakże bawelny z roku ubiegłego są bardzo poważne, niema mowy więc o tem, aby na rynku bawelnianym nastąpił brak zapasów. Konsumcja w r. b. jest znacznie mniejsza aniżeli w r. ub. Ameryka np., która konsumowała dotychczas olbrzymie ilości bawelny, teraz zmniejszyła swe zapotrzebowanie znacznie i ruch tam jest mniejszy aniżeli w r. ub. Również zmniejszyła znacznie popyt na bawelnę Anglja. Dużo bawelny zużywa no tutaj na produkcję towarów, wywożonych do Chin. Obecnie, wskutek zamieszek politycznych w Chinach, o eksporcie niema mowy, wobec tego i zapotrzebowanie na bawelnę zmniejszyło się tak znacznie. Nawet Niemcy, które dotychczas były poważnym odbiorcą tego produktu, obecnie — wobec odczuwającej się tam nadprodukcji — kupują o wiele mniej. Z powyższych względów właśnie przypuszczają należy, iż zapasów bawelny nie zabraknie, a — przeciwnie — zostaną jeszcze znaczne zapasy na rok przyszły. Dlatego też — według opinii fachowców — w bieżącej kampanji o jakikolwiek bądź poważniejszych zwyczajach, czy też niżkach bawelny nie może być mowy.

Co do horoskopów na kampanję przyszłą, to trudno przewidzieć, jak się sytuacja ukształtuje. Więcej jednakże danych przemawia za tem, iż przyszła kampanja kształtować się będzie pod znakiem tendencji niżkowej, przypuszczalnie bowiem zastęwy przyszlóroczne będą o wiele większe, już choćby dlatego, że farmerzy w roku bieżącym zarobili dość dużo, będą więc mogli zasiewy znacznie powiększyć. Przypuszczenia powyższe mogą się zmienić głównie w tym wypadku, jeżeliby nastąpiły jakikolwiek klęski żywiołowe. (ah)

Popierajcie przemysł krajowy.

posiada specyficzne działanie, trwa nietylko podczas płókania, ciągu dłuższego czasu powstrzymuje wysoki stopniu rozwój bakteryjnym nie narusza ani zębów, my śluzowej ust i odznacza się innym smakiem. Odol jest więc tym z istniejących obecnie płynów do płókania ust.

wanie patentów przemysłowych niższej kategorii.

wiadomo, do 31 grudnia r. b. kupcy przemysłowcy winni wykupić patent 1928.

Jednak skutkiem, czy to zmiany nazwy towarów, zmniejszenia ich, lub ilości składów, czy zmiany na mniejszy, czy z jakichkolwiek powodów pragnie wykupić patent kategorii, aniżeli w roku ubiegłym wniesić podanie do Izby Skarbowej właściwy Urząd Skarbowy i o zezwolenie na wykupienie świadczenia przemysłowego niższej kategorii. Anie takie musi być wniesione do dnia r. b.

ujnowani podatnicy będą płacić nowej raty podatku majątkowego.

Wobec ustalonego przez Min. Skarbu nowej raty podatku majątkowego dochodzą wypadki, że płatnik, któremu w swoim czasie znaczniejszy stracił go w bieżącym roku, t. j. nie powymiarowym. Z drugiej strony 51 ustawy o podatku majątkowym wia, że zmiany zachodzące w o wymiarowym podatku nie wpływają na zmianę uiszczonego wymiaru podatku z tem zwróciło się stowarzyszenie fabrykantów przemysłu włókienniczo do Izby Skarbowej z interwencji w sprawie członka stowarzyszenia ma do uiszczenia ratę podatku nowego. W sprawie tej Izba Skarbowy przyznała, iż w tego rodzaju wypadkach istnieje podstawa do uwzględnienia przy podatkach zrujnowanego. Zatem tego rodzaju sprawy należy jedynemu Min. Skarbu. Izba, z chrwa wniesienia sprawy, zbada faktyczną rzeczą, udzielać ew. opinii. W tym wypadku korzystnie zmiana załatwiona będzie prośba o zmianę egzekucji aż do definitywnego rozstrzygnięcia Min. Skarbu. (e)

na targach łódzkich.

wczorajszym ceny artykułów spożywczych na rynkach łódzkich kształtowała się następująco: kilogram masła osekowego od 7 do 7 1/2 zł., masła śmietankowego do 8 zł., jajka 170, za pierwszy gatunek jaj płacono do 170, za skrzynkowe 3 i pół zł. za mendel, litr miodu 2.20 do 2.60, litr śmietany kwaśnej) do 3 zł., litr mleka słodkiego 45 do 50 gr., kurczak 3 i pół do 4 zł., kiełbasa od 5 do 8 zł., żeś 10 do 14 zł., indyk 12 do 16 zł. Krowy: kilogram ziemniaków 14 do 17 gr., marchwi 16 do 18 gr., kłg. marchwi 20 do 24 gr., kapusty w hurcie (cena za 100 kilogramów) 12 i pół do 15 zł., buraki 15 do 16 zł., ogórki 18 do 22 zł. Krowy: kopa kapusty 5 do 7 zł., główka kapusty 25 do 35 gr., kilogram grochu polnego 40, kłg. fasoli 80 gr. do 1 zł., kłg. bobru 60, kłg. cebuli 50 do 60 gr., kłg. cebuli cz. 70 gr., pęczek włoszczyzny 15 groszy. Krowy: kilogram jabłek do suszenia 40 do 70 gr., jabłek do jedzenia 1 do 1 i pół złote, suszonych sliwek od 2 do 3 złotych, suszonych grzybów 2 do 3 zł., za kilogram suszonych grzybów 15 do 18 zł. Na rynkach bardzo mały z powodu dokurzu.

Ogólnokrajowy zjazd agentów handlowych w Łodzi.

Uchylenie agraniczeń gospodarczych naczelnym postulatem zjazdu.

Jak donieśliśmy — z inicjatywy sekcji agentów handlowych przy Stow. Kupców m. Łodzi odbył się w lokalu Stowarzyszenia ogólnokrajowy zjazd przedstawicieli handlowych. Na zjazd ten przybyli reprezentanci szeregu miast i reprezentanci sekcji agentów przy Stow. Polskich Kupców i Przemysłowców chrześcijan w Łodzi. — Ożywiona dyskusja rozwinęła się nad sprawozdaniem delegatów łódzkich o wynikach interwencji dotyczącej zniesienia szeregu utrudnień i ograniczeń stosowanych wobec agentów. Interwencja u władz odniosła tylko częściowo skutek. Jako najbardziej aktualne postulaty wysunięto konieczność posiadania składów konsygnacyjnych dla wszystkich surowców, półfabrykatów i fabrykatów w kraju nie wyrabianych, konieczność udzielenia ze-

zwolnień na inkaso należności na rzecz firm zagranicznych, a wreszcie — niższa stawki podatku obrotowego. W dalszej dyskusji poruszono sprawę otrzymania przez przedstawicieli handlowych równocześnie z wykupieniem świadectwa przemysłowego półrocznego lub rocznego paszportu zagranicznego za umiarkowaną opłatą. W wyniku ożywionej dyskusji przyjęto szereg rezolucyj, w których uchwalono podjąć akcję w kierunku uchylenia krępujących życie gospodarcze rozporządzeń. Prowadzenie akcji postanowiono powierzyć Stowarzyszeniu Przedstawicieli Handlowych w Warszawie z warunkiem, że o wszelkich swych poczynaniach zawiadamiać będzie poszczególne organizacje. (e)

Poważne sukcesy firmy polskiej.

ex) Bardzo wielu jeszcze nie wie, nie wierzy i nie chce uznać, że wyroby polskie branży perfumeryjno - kosmetycznej i mydlarskiej dorównują, a w wielu razach przewyższają wyroby zagraniczne szumnie u nas reklamowane, mimo, że firmy krajowe odbierają w znacznej mierze słowa uznania swych odbiorców, a na wystawach krajowych odznaczają. Zdaje się również, że niektóre z firm polskich szczególnie te, które eksportują cieszą się powodzeniem orzeczeniami korporacji kupieckich, stwierdzającymi, że wyroby polskie tej branży są faktycznie pierwszej jakości i pod każdym względem współzawodniczyć mogą na rynkach zagranicznych.

Dziś z prawdziwą radością dzielimy się wiadomością o niebywałym sukcesie, jaki uzyskała jedna z firm poznańskich. — Oto w Paryżu tem centrum kultury i prze twórczości perfumeryjnej uzyskała firma Henryk Zak, jako jedyna zagraniczna firma perfumeryjna za wyroby swoje i to, Woda Kolońska (Przemysławka), perfumy oraz mydło toaletowe najwyższą w ogóle nagrodę: Grand Prix i złoty medal.

Tak wysokie odznaczenie w Paryżu uzyskane, jest chyba najbardziej dowodem, że nawet i Francja uznaje wyroby Henryka Zaka z Poznania za godne jedynie najwyższej nagrody.

Firmie Henryk Zak winaujemy i z naszej strony wspaniałego sukcesu i żywym przekonaniem, że firma dołoży wszelkich starań, by stać się firmą światową, znaną i cenioną nie tylko w kraju, a i zagranicą „ku chwale Polski“.

ODZNACZENIE.

Znane powszechnie środki spożywcze firmy Dr. A. Oetker uzyskały złoty medal na wystawie gospodarczo - spożywczej w Katowicach.

NOTOWANIA ZŁOTEGO POLSKIEGO w dniu 22 listopada 1927 roku.

Londyn za 1 funt szterl. 43.50. Za 100 złotych: Zurych 58.20, Berlin 46.82 i pół — 47.22 i pół, wypłaty telegraficzne na Warszawę i Poznań 46.90 — 47.10. Gdańsk 57.50 — 57.64, wypłaty telegraficzne na Warszawę 57.45—57.60. Wiedeń czeki 79.37—79.67. Praga 378.37 i pół.

Z GIELDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdy łódzkiej zawarto następujące transakcje:

Dolarzy zł. 8.885
Tendencja utrzymana. W poszukiwaniu 4 i pół, 5 i 8 proc. listy zastawne m. Łodzi złotowe. (ah)

DOLAR W ŁODZI.

Na wczorajszym rynku prywatnym w Łodzi w godzinach wieczorowych dolar kształtował się po kursie 8.90 w żądaniu i 8.88 w płaceniu.

Tendencja utrzymana. Obróty niewielkie.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 22 listopada (Pat.)

Notowania oficjalne.

Gotówka:

Dolarzy 8.88 — 8.90 — 8.86

Czeki:

Holandja 360.22
Londyn 43.47 1/2
N. York 8.90
Paryż 35.06
Praga 26.41
Szwajcaria 171.93
Włochy 48.56

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.

Dolarówka 61.50
Pożyczka kolejowa 103.—, 103.50
5-proc. pożyczka konwersyjna 66.25, 66.50
5-proc. pożyczka konwersyjna kolejowa 62.50

8-proc. listy B-ku Gosp. Krajowego 92.—, 93.—

8-proc. listy zastawne ziemskie zł. 82.50

4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 59.60

8-proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 82.—

5-proc. listy zastawne m. Warszawy 64.50, 64.75

AKCJE.

Notowano w złotych.

Bank Dyskontowy 131.—
Bank Handlowy 123.—
Bank Polski 156.—, 155.25, 155.50
Bank Zarobkowy 91.—
Sisa i Światło 102.—
Węgół 115.—
Firley 59.—
Modrzejów 9.65
Ostrowieckie 90.—
Rudzki 56.—, 56.50
Ursus 13.75, 13.60
Żyrardów 18.50, 18.25
Haberbusch 160.—
Żegluga 0.45
Cukier 88.—
Nobel 46.—, 45.50
Fitzner 9.35, 9.25, 9.35
Ortwein 13.75
Pociąg 3.32, 3.22, 3.24
Starachowice 72.50, 72.—, 73.—
Zawiercie 37.—
Borkowski 3.90
Spirytus 37.50

GIELDA ŁONDYŃSKA.

Londyn, 22 listopada (PAT.)

Notowania końcowe.

New-Jork	4,87 1/8	Holandja	12,07 1/4
Francja	124,02	Belgia	34,9 1/8
Włochy	89,67	Niemcy	20 4 1/2
Szwajcaria	25,28 1/4	Hiszpanja	28,91
Portugalia	99,07	Dania	18,18 1/4
Szwecja	18,09 1/2	Norwegia	18,35
Praga	164,56	Helsingfors	193,55
Wiedeń	34,58	Warszawa	43,45

GIELDA PARYSKA

Paryz, 22 listopada (PAT.)

Notowania końcowe.

Londyn	194,04	N. York	25,43
Belgia	355,00	Hiszpanja	430,75
Włochy	188,40	Szwajcaria	490,25
Szwecja	6 1/2	Holandja	1027,50
Norwegia	674,00	Rumunia	15,70
Niemcy	607,00	Praga	75,60

GIELDA GDAŃSKA.

Gdańsk, 22 listopada (PAT.)

Zamknięcie notowań końcowych w gdańskich.
100 złotych polskich 57,50—57,64
Telegraficzna wypłata:
na Warszawę 57,45—57,60
czek na Londyn 25,01

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

Uprzejmie proszę o umieszczenie na łamach poczytnego dziennika W Pana następującego sprostowania:

„W związku ze wzmianką w Nr. 318 „Kurjera Łódzkiego“ z dnia 19 listopada r. b. pod tyt. „Burzliwe posiedzenie Sejmiku Powiatowego“, Wydział Powiatowy Sejmiku Łódzkiego stwierdza niniejszem, że posiedzenie Sejmiku w dniu 18 listopada r. b. miało przebieg zupełnie spokojny i poważny i że odczytanie okólnika Urzędu Wojewódzkiego, zawiadamiającego, iż burmistrz i członkowie Magistratu nie mogą być wybierani do Wydziału Powiatowego, nie wywołało żadnej „burzy“, lecz tylko spowodowało złożenie przez przedstawicieli miast umotywowanej deklaracji“.

Z poważaniem

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Starosta A. Rzewski.

Teatr, Muzyka i Sztuka.

TEATR MIEJSKI.

Jutrzejsza premiera „Peer Gynta“ będzie czwartym ewenementem obecnego sezonu („Ks. Nie złomny“, „Kredowe koło“, „Dziady“) i podobnie, jak tamte premjery, budzi ogromne zainteresowanie w szerokich sferach kulturalnych naszego miasta.

Role tytułową odtwarza Jerzy Woskowski, inne role ważniejsze: Marja Dąbrowska, Jakubińska, Tatariewiczówna, Chodecki, Kijowski, Kliszewski, Szubert i inni. Całkowicie nową oprawą dekoracyjną i kostjumową przygotował art. mal. K. Mackiewicz (10 nowych dekoracji—16 zmian). Efekty świetlne — St. Dworakowski. Muzykę Griega wykona specjalnie zaangażowana orkiestra pod kierunkiem Zygmunta Białostockiego.

Kasa sprzedaje w dalszym ciągu bilety w cukierni Gostomskiego.

W piątek po raz 26-ty „Kredowe koło“. Ceny popularne.

W sobotę wieczorem „Peer Gynt“ po raz 2-gi „Królwa Biarritz“, której przedstawienia prze rwane były w pełni powodzenia, wraca na afisz w nadchodzącą niedzielę, o godz. 4-ej po południu. Ceny popularne. Bilety od dziś.

Dziś, środa, po cenach popularnych po raz ostatni przed zejściem z afisza „Dar poranka“ z K. Lubiejską i W. Ziemińskim.

TEATR KAMERALNY

dziś zamknięty z powodu konieczności dokonania szeregu przeróbek technicznych na widowni i na scenie. (Miejsca innymi ulepszeniami podniesione będą dwa ostatnie rzędy krzeseł oraz powiększone szatnie).

Zespół Teatru Kameralnego z Kaz. Junosza - Stępowskim gra dziś „Azais“ w Pabjanicach.

W piątek premiera „Sonaty Kreutzerowskiej“ z Adwentowiczem w roli Pozdyszewa. Role główną kobiecą gra Irena Grywińska, inne role: Antonina Dunajewska oraz Marja Rozwadowiczowa-Kędzińska, meskie role: J. Mroziński, L. Krzemieński, Franciszek Brodniewicz (muzyk Trukaczewski).

Kasa sprzedaje już bilety w cukierni Gostomskiego (od 2 zł.).

TEATR POPULARNY.

Dziś i codziennie w dalszym ciągu ciesząca się powodzeniem wesoła i melodyjna operetka „Gri-Gri“ zapelniająca stale widownię po brzegi. Ceny miejsc od 50 gr. do 2.50.

TEATR LIT.-ARTYSTYCZNY „GONG“.

Dziś powtórzenie onegdajszej premjery szlagierowej rewji polityczno-aktualnej p. t. „Sejm na grzybkach“. Rewja ta zapelnia codziennie widownię do ostatniego miejsca.

TEATR POPULARNY W SA

W sobotę i niedzielę „Azya“ Teatr dramatyczny z trylogii H. S. we dekoracje art. mal. W. Makoj

„KRÓLEWNA KASIA“

W nadchodzącą sobotę o godz. 4 ostatni „Królewna Kasia“ baśń w śpiewami dla dzieci. Ceny najniższe

TEATR REWJI „RAJSKI“

Dziś, w środę, ostatnie przed „Gdy dziewczynki idą spać“. Grom publiczności.

W czwartek premiera, aktualna da to się zrobić“. Nowa wystawa bycia w kasie kina „Imperial“, ul.

3-CI PORANEK SYMFONII DYREKCJA IGNACEGO N

Znany kapelmistrz Ignacy Neuma do Łodzi i dyrygować będzie 3- Symfonicznym Orkiestry Filharmon odbędzie się w nadchodzącą niedzielę, o godzinie 12-ej po południu, go interesującego poranka złoża utwory: Wehera Uwertura do op. lec“, Mozarta Eine kleine Nachtm piękna symfonia Dvoraka p. t. „Z

P. Ignacy Neumark dał się pom biegłych sezonach koncertowych rzędny kapelmistrz, bo też niez spodzianka będzie dla melomanów przyjazd p. Ignacego Neumarka.

WYZWOLONE PIEKNO

Pod powyższym tytułem odbędzie dnia 30 listopada w Filharmonji komitego baletu wiedeńskiego Bary był w ubiegłym sezonie. Program całego zespołu będzie następujące Bortkiewiczza, Wale Chomny: a) Mistyka wschodu, b) Ty stem Forda), Wpływ Negroidów,

a) Taniec stepów, b) Pieśń polska giej zespół wykona: Spóźnione o Meki wyboru. (Sztuka taneczna historycznej do przeżycia) przez wieser, muzyka W. A. Mozarta. Piękna blondyna, Piękna brunetka, dzieńec oświadczać się. Paź

net, a na zakończenie odficzone teski: Burletta przez Strawiński Charlestona. Jak widać z powyż wieczór tego baletu będzie pod k

interesujący.

Ogłoszenie.

Urząd Opłat Stemplowych w Łodzi podaje do publicznej wiadomości, że na pokrycie zaległych opłat i kar stemplowych odbędzie się w dniu 30 listopada 1927 r. od godziny 10 do 16 sprzedaż z publicznej licytacji zajętych ruchomości u niżej wymienionych płatników:

- 1) Bławat Łódzki, Piotrkowska 265, towar i meble,
- 2) S. Zylberg, Żorawia 13, meble,
- 3) A. i C. małż. Falcman, Wolborska 38, meble,
- 4) E. Karpf, Pomorska 19, meble,
- 5) J. Krajcer, Żabia 7 garderoba,
- 6) W. F. i M. małż. Kryger, Pomorska 80 meble,
- 7) H. Zapf, Żeromskiego 46, meble,
- 8) A. Chabański, Cmentarna 3, pianino,
- 9) A. Gabrylewicz, Konstantynowska 24, meble,
- 10) E. Wettler, Podlesna 6, meble,
- 11) M. Krasnopolski, Zachodnia 57, meble,
- 12) Z. Joskowicz, Zgierska 11, kasa „National“,
- 13) N. Kolczycki, Nowo-Cegielniana 24, kosmetyka,
- 14) J. Heinzl, Zgierska 121, fortepian,
- 15) J. Kadysz, Nowomiejska 26f 50 par kopyt szewckich,
- 16) J. Rajter, Podrzeczna 7, meble,
- 17) D. Segal, Podrzeczna 11, 2 szafy.

Zasekwestrowane przedmioty są do obejrzenia u wyżej wymienionych płatników w dniu sprzedaży.

Łódź, dnia 22 listopada 1927 r.

NACZELNIK URZĘDU:

J. Kordasz.

Pierwsze próby wypiekania ciast

są trudne dla każdej początkującej młodej gospośi. Najlepszą pomocą będą wtenczas rady doświadczonej matki, a ta mówi zawsze: „Bierz Dra. Oetkera“

proszek do pieczenia „BACKIN“

„Jeśli 1 we ciasto ma się udać“. Z radosną dumą wyraziłyby się tak samo miłony pań domu, myśląc z zadowoleniem o swem udanem pieczywie, przyrządzonem przy pomocy proszku do pieczenia „Backin“.

Książeczkę z przepisami Dra. Oetkera wyante F nabyć można za przesłaniem znaczków wdrosi oa

Nic łatwiejszego dzisiaj, jak upiec samej najpiękniejsze baby, placki, torty i wszelkiego rodzaju ciastka, ponieważ do pomocy ma się starannie wypróbowane przepisy oraz liczne barwne obrazki w książeczce z nowymi przepisami Dra. Oetkera wy aanie F, zawierającej bogaty wybór i wszelkie potrzebne wskazówki. W książeczce tej pomieszczone są też bliźsze szczegóły o znakomitym aparacie do pieczenia „Poziw kuchni“, zapomocą którego można piec, smażyć i gotować na małym płomyku gazowym.

Dra. A. Oetkera, Gdańsk-Oliwa

W kinoteatrze

Dziś i dni następnych!

Szczyt sensacji, napięcia i emocji!!! Niewidzialna potęga talentu i interpretacyjnego artysty!!! Akcja napięcia nie do pomysłenia, tempo porywające, wykonanie mistrzowskie!!! Pod tytułem

Najsprytniejszy złodziej świata

Emocjonujący dramat ścigawo-sensacyjny w 9 akt.

z ulubieństwem publiczności całego świata —

Luciano Albertini

partnerami jego są wirtuozi ekranu

Elżbieta Pinajeff i Hans Mierendorf

Film pełen sensacji, ruchu i napięcia!!!

Szczyt wytwórczości!!! Rewja pięknych kobiet. Dancinigi, Kabarety, Noene spelunki, Życie, hulaszczce arystokracji angielskiej!

To wszystko w jednym programie!!!

w moich piecykach szamotowych nowoczesnej konstrukcji. Są one ozdobą każdego mieszkania. Nadają się również dla szkół, składów, fabryk, opał.

PALI SIĘ

BIAŁEK ŁÓDŹ
MOTRKOWSKA 39 TEL. 45-91
DROGI ARTYKUŁÓW ŻELAZNYCH // PODWÓRZE

FRANCKA
Przymieszka do kawy w pudełkach niezrównana w dobroci smaku i aromacie!

Dr.
ST. BIBERGAL

MONIUSZKI 11
Telefon 63-22.

Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 6-10 r. i od 5-8 wiecz.

Długoletnia wsp. pr. firmy

„LUCYNA” w Warszawie

poleca wykwintną pracę sukien i okryć damskich po cenach przystępnych —

J. Mikulska, Zachodnia 22

Watolineę

z najlepszej wełny z pierwszej ręki

— poleca —

Edmund Boksleitner

Sienkiewicza 79, tel. 41-79.
Skład guzików i podszewek.

KASZEL chrypkę, duszność usuwają oryginalne

„Pastyki Belgijskie” z marką „kogut” a la Valda, bez gumy. Sprzedają apteki i sklepy apteczne.

Zakopane pensjonat „Grażyna”

pod zarządem Miry Sklenarskiej poleca pokoje słoneczne. Łazienka, taras. Kuchnia domowa. — Ceny przystępne.

PROSZEK
KOGUTEK
DLA DOROSŁYCH
USUWA NAJUPORCZYWSZY
BÓL GŁOWY

Lek.-Dent.

H. Saurer

ul. Piotrkowska Nr. 6

Przyjmuje od 10-11 i od 3-7 wiecz.

Dr.
J. Piłk

Włoczańska 57

Telefon 23-17.

PARTER

Chor. nerwowe i wewnętrzne.

Psychoterapia eterpień duchowo-nerwowych.

Przyjmuje od 12-1

5-7, ceny leczenia.

Dr.

M. Glazer

Zielona 6.

TEL. 45-49.

Choroby skórne i weneryczne.

Przyjmuje od 8 do

9.30, 12-2 i od 7-8

Dr. med.

M. URBACH

choroby nerwowe i wewnętrzne.

Przyjmuje od 4-6

Pomorska 10

tel. 48-89, w lecznicy „Vita” Piotrkowska 45, o godz.

1-2 i 7-8.

Lekarz-Dentysta
Juliusz Olszaniecki

Przyjmuje od 11-2 p. p. i 7-8 wiecz.

Wyłącznie usuwanie zębów.

i zabiegi chirurgiczne

Cegielniana 57,

TEL. 61-40.

Dr.

STUPEL

Szkolna 12.

Choroby, włosów, skórne, weneryczne i moczopłciowe, leczenie prom. Röntgena i lampą kwarcową.

Przyjmuje od 12-3 po poł. i od 6-1

wiecz.

Ceny lecznic.

Piotrkowska 100

zupolna

Likwidacja

z powodu przeniesienia interesu do własnego domu przy ul. Piotrkowskiej 160

cały zapas towarów:

- około 2500 metrów na suknie, garnitury, poła i t. p.
- 3000 ubiorów damskich, męskich i dziecięcych
- 2000 sztuk damskiej bielizny, fartuchów i t. d.
- 5000 par pończoch damskich i dziecięcych
- 1000 sztuk koc, kolder, firanek i t. p.

zostanie do ostatniej sztuki wyprzedane

ceny od 25-50% taniej

Najlepsza okazja do zakupów świątecznych

JULJUSZ ROZNER

Piotrkowska 100

Bezkonkurencyjne
maszyny do pisania

„UNDERWOOD”

SZWEDZKIE

arytmometry do liczenia **„ODHNER”**

demonstruje bez wszelkiego zobowiązania do kupna

FIRMA

Józef Leżon

Przejazd 4.

Telef. 2-23.

Syndyk tymczasowy upadłości firmy „Herszkowicz, Gliksman i Bryn” w Łodzi podaje do wiadomości wierzycieli upadłości, że decyzją Sądu z dnia 17 listopada 1927 r. został wyznaczony nowy miesięczny termin sprawdzenia wierzytelności.

Jednocześnie dla porządku zawiadamiam, że sprawdzenie odbędzie się w dniu 3 i 10 grudnia 1927 r. o godz. 12 w poł. w kancelarii Wydz. Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi.

S. Mazurowski.
adwokat.

Czem płókać usta?

ZĘBY

czyści i konserwuje

znany
eliksir

Stomatol

№ 111

maczka działająca, usuwa zapach z ust.
UWAGA!

wyśmienitem działaniu świadczą opinie lekarskie przy flakonie. —
dostępne w aptekach i składach aptecznych.

Lecznica chorób zębów

Lekarza-dentysty **H. PRUSS**

145. Piotrkowska 145.

Plombowanie oraz wprawianie zębów ::
Ceny niskie - podług taksy.

Lecznica Kosmetyki Lekarskiej.

Dr. **MARJI LEWINSONOWEJ**

Cegielniana 6, m. 3 tel. 43-63.

Choroby i włosów. Leczenie defektów cery. Specjalne masaż twarzy i ciała. Masaże odświeżające. Usuwanie włosów elektrolizą. Lampa kwarcowa. Elektryczna. Solna. Godziny przyjęć od 10-7. Dla

od 2-4. Nowo utworzony dział chirurgii estetycznej i dział fizjoterapii pod kierownictwem chł.

Dr. Z. Lewinsona, w godz. przyj. od 12 do 2.

Centralna Lecznica zębów

86 Piotrkowska 86. Tel. 38-27.

Plombowanie i wprawianie zębów ::

Ceny podług taksy.

Porada bezpłatnie.

Dyrekcja koncertów: ALFRED STRAUCH.
Tel. 13-84.

SALA FILHARMONJI
Środa, dnia 20 listopada 1927 r. o godz. 8.30 wieczorem

TYLKO JEDEN WIECZÓR
ZNAKOMITEGO
BALETU WIEDŃSKIEGO
BODENWIESER

p. t.

Wyzwolone piękno nagości

w wykonaniu całego zespołu

PROGRAM:
UROCZYSTE WEJŚCIE—BORTKIEWICZ
WALC **CHOPIN**
DWA BIEGUNY:
a. Misyka
b. Typy zachodu (System Forda)
c. Wpływy Negroidów

PIFŚNI LUDOWE:
a. Taniec stepów
b. Pieśń polska

SPÓZNIONE OŚWIADCZENIE **ŻYLI MĘKI**
WYBORU

Sztuka taneczna z perspektywy historycznej
do przekroczenia przez GERTRUDE BODENWIESER
muzyka W. A. MOZARTA

Osoby: Amor
Piękna blondyna
Piękna brunetka
Służąca
Młodzieniec oświadczający się
Paź blondyn
Paź brunet

DWIE GROTESKI:
a. Barletta . . . Strawiński
b. Parodia charlestona

Bilety zawczasu nabywać można w kasie Filharmonji codziennie od godz. 10.30 do 2-ej oraz od g. 4-ej do 7-ej wiecz.

Do akt. Nr. 829/27 r.
Obwieszczenie.
Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi TEOFIŁ STANISZ, zam. w Łodzi, przy ul. Konstantynowskiej 51, obwieszcza, że w d. 1-go grudnia 1927 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Ogrodowej Nr. 8 — odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości: mebli należącej do Szymona Wajnberga — oszacowanych na sumę 420 zł. Łódź, d. 27.X. 27 r. Komornik T. Stanisz.

Do akt. Nr. 134/27 r.
Obwieszczenie.
Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi, Teofil Stanisz, zam. przy ul. Konstantynowskiej nr. 51, ogłasza, że w dniu 1-go grudnia 1927 roku od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Konstantynowskiej 9 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości: mebli i ozdoby należącej do Izraela Mulszej — oszacowanych na sumę 825 zł. Łódź, dn. 18/XI-27 r. KOMORNIK Teofil Stanisz.

Do akt. Nr. 1352/27 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi ST. DULKOWSKI, zam. w Łodzi, przy ul. Gdańskiej Nr. 6, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że w dniu 29 listopada 1927 r. od g. 10 rano w Łodzi, przy ulicy Leszno pod Nr. 3 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do firmy „Abram Lekowicz” i składających się z 4 warsztatów mechanicznych tkackich, ocenionych na sumę 500 zł. Łódź, dn. 21/XI-27 r. Komornik S. DULKOWSKI.

Miód
na święta Bożego Narodzenia, podgwarancja prawdziwej pszczołny — czysty i naturalny z pastki własnej — wysyła za pobraniem w zaplombowanych blaszankach franco z opakowan. 5 kg. zł. 16.—
10 " " 30.—
20 " " 58.—
Pasieka Braci Kulmatyckich
Horodyszcze, poczta Kozłów, wojew. Tarnopol.

DR. MED. Pikielny
Choroby nerok, pęcherza i dróg moczowych. Przyjmuje od 4-7 NAWROT Nr. 8. Telef. 19-90.

Dr. Dutkiewicz
Ordynator Szpitala Miejskiego dla chorób skórnych i wenerycznych. Przyjmuje od 9-11 5-7 po południu

Dr. med. EKKERT
Kilińskiego 143
przy Głównej
choroby weneryczne, skórne i dróg moczowych przyjmuje od godz. 12-1 odgodr. 5 1/2-8.

Dr. med. Niewiażski
Sienkiewicza 34. Tel. 59-40.
Choroby skórne i weneryczne. i moczopięciowe. Naświetlanie lampą kwarcową. Przyjmuje od 5 do 9 popołudniu.

Dr. H. LUBICZ
Cegielniana 43 — tel. 41-32. —
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopięciowych. Leczenie szt. słońcem wyżynowym. Przyjmuje od godz. 8-10 i 5-8

Dr. med. PRYBULSKI
powrócił
choroby skórne weneryczne i moczopięciowe. Leczenie światłem Lampa kwarcowa promieniami Roentgena od 9-2 i od 4-8, 4-5 dla pań oddz. poczekalnia Zawadzka nr. 1.

GABINET Lek.-Dentus. TONDOWSKA
51 Główna 51
LECZENIE plombowanie zębów.
ZĘBY sztuczne na podniebieniu i bez podniebienia. Korony złote i platynowe. Mostki złote Splaty częściowe.

Dr. P. BRAUN
Południowa 23
Specjalista Chorób skórnych, wenerycznych i moczopięciowych. Leczenie światłem (Lampa kwarcowa) Przyjmuje 9 do 11 i od 5-8 wiecz.

Doktor H. Wołkowyski
Zachodnia 57. (Cegielniana 19)
Choroby skórne i weneryczne. Leczenie lampą kwarcową. Przyjmuje od godz. 1-2 i 4-8 w niedz. i święta 11-1 Dla pań od 4-5

Lekarz-Dentysta Jakób Karmazyn
ul. Południowa 2
POWRÓCIŁ.
Specjalność białe sztuczne zęby bez podniebienia. Przy wprawianiu sztucznych zębów, usuwanie chorych korzeni **BEZPŁATNIE.**

Dr. med. Z. RAKOWSKI
Tel. 27-81
Specjalista chorób uszu, nosa, gardła i płuc
Konstantynowska 9.
Przyjmuje 12-2 i 5-7.

Zakopane Pensjonat „Błękitna”
D-rowskiej WANDY SKURCZYŃSKIEJ
położony wśród lasu świerkowego. Cały rok otwarty. Ceny przystępne.

DO SPRZEDANIA Hopper feeder
(otwieracz) dla bawełny oraz **Stół rozdzielczy**
(Lattentuch) dla otwieracza bel. Zakłady Włókiennicze Karol T. BUHLE, S. A., Hipoteczna 10

OGŁOSZENIA DROBNE.
po 10 groszy za wyraz. Dla poszukujących pracy 5 groszy za wyraz. Najmniejsza ogłoszenie 50 groszy.

Wzrost i waga
Zak oia przygotowa wawca (7-mio kl. prywatna pow-szechna) Marii Wesołkowskiej ul. Piotrkowska 84, przyjmuje chłopców i dziewczynki od lat 7-miu i gruntownie przysposabia do szkół średnich. — Przy szkole zakład freblowski z ogrodem dla dzieci od lat 4. Liczba dzieci ze względu na wychowawczych ograniczona.

Ważelkiego
rodzaju ściśle dopasowane do nogi kupić lub zamówić najlepiej w Wytwórni Kadyńskiego, Nawrot 20, telefon 3374.

Przedam dom w 8 letnisku Podębina i plac w Łodzi na Stokach. — Wiadomość Nowe Chojny, Piotrkowska 2, Piaciński.

Inteligentna osoba i znająca gospodarstwo i życie poszukuje posady w mieście lub na wycieczkę do samemu lub w dwoma. ew. zasię się dziećmi. Zgłoszenia Sienkiewicza 32, m. 1

Inteligentna osoba, znająca się na gospodarstwie i kuchni poszukuje posady gospodyni. — Adres: Sienkiewicza 32, m. 10, I-sze piętro, front. 8995

Inteligentna osoba, znająca się na gospodarstwie i kuchni poszukuje posady gospodyni. — Adres: Sienkiewicza 32, m. 10, I-sze piętro, front. 8995

Inteligentna osoba, znająca się na gospodarstwie i kuchni poszukuje posady gospodyni. — Adres: Sienkiewicza 32, m. 10, I-sze piętro, front. 8995

Inteligentna osoba, znająca się na gospodarstwie i kuchni poszukuje posady gospodyni. — Adres: Sienkiewicza 32, m. 10, I-sze piętro, front. 8995

Potrzebny student
nauczyciel lub nauczycielka na stałe na wieś do dwójga dzieci, skromnych wymagań. — Oferty z warunkami do „Kuriera” — pod „M. D.” 8990

500-1000 zł. miesięcznie zarobek
mogą bez wysiłku Panie i Panowie — postadający rozległe stosunki towarzyskie — ze sprzedażą patentowanego artykułu codziennie potrzebny. Zgłoszenia przyjmujcie Międzynarodowe Biuro Ogłoszeń Warszawa, Galeria Luxemburga — sub „M. D. P.” 5628

Potrzebna bufetowa do restauracji
(rutynowana), zgłoszenia Moniuszki 5 B. Włókienniczy 8943

Wykwalifikowana biuralistka
pisząca biegle na maszynie, poszukiwana Oferty pod „P. P.”

Potrzebna zdolna prasowiczka
— 6-go Sierpnia Nr. 46 pralnia. 9008

Potrzebni spółnicy lub spółniczki do Agencji Filmowej z kapitałem Zł. 5000, do Kino-Teatru 16,000 zł., do Kina Wędrownego 2,000 zł. Zgłoszenia Biuro „Obrońca”, Andrzeja Nr. 44. 5667

Poszukiwany odbiorca z kaweja
do 200 litrów mleka z dostawą do Łodzi. Oferty do administracji niniejszego pisma pod „200 litr. mleka”. 9001

Potrzebne panny do habitu
recznego oraz do koralkowania na krosnach. — Zgłaszać się Gdańska 92, m. 2. 9002

Poszukiwane
Inteligentna osoba i znająca gospodarstwo i życie poszukuje posady w mieście lub na wycieczkę do samemu lub w dwoma. ew. zasię się dziećmi. Zgłoszenia Sienkiewicza 32, m. 1

Inteligentna osoba, znająca się na gospodarstwie i kuchni poszukuje posady gospodyni. — Adres: Sienkiewicza 32, m. 10, I-sze piętro, front. 8995

Inteligentna osoba, znająca się na gospodarstwie i kuchni poszukuje posady gospodyni. — Adres: Sienkiewicza 32, m. 10, I-sze piętro, front. 8995

Inteligentna osoba, znająca się na gospodarstwie i kuchni poszukuje posady gospodyni. — Adres: Sienkiewicza 32, m. 10, I-sze piętro, front. 8995

Inteligentna osoba, znająca się na gospodarstwie i kuchni poszukuje posady gospodyni. — Adres: Sienkiewicza 32, m. 10, I-sze piętro, front. 8995

Inteligentna osoba, znająca się na gospodarstwie i kuchni poszukuje posady gospodyni. — Adres: Sienkiewicza 32, m. 10, I-sze piętro, front. 8995

Inteligentna osoba, znająca się na gospodarstwie i kuchni poszukuje posady gospodyni. — Adres: Sienkiewicza 32, m. 10, I-sze piętro, front. 8995

ZAWIADOMIENIE.
Łódzka Spółka Węglowa
zawiadamia niniejszym uprzejmie swoich P. T. odbiorców, że z dniem 1 listopada r. b. **przeniosta swe biura oraz składy z ulicy Węglowej 8 na ul. WĘGLOWĄ 6c-a** tel. 31-97.

Równocześnie donosi, że dla wygody P. T. Publiczności utrzymujemy nadal **skład przy ul. KONSTANTYNOWSKIEJ 91, tel. 41-93.**

Posiadając stale na składach węgiel doborowej jakości, w gatunkach fabrycznych jakoteż opałowym, poleca się względem Sz. Publiczności

Łódzka Spółka Węglowa
Sp. z ogr. odp. ul. Węglowa 6c-a, tel. 31-97
Oddział—Konstantynowska 91, tel. 41-93.

Gabinet Kosmetyczny Barbary Neufeld
Łódź, Nowo-Cegielniana 18, tel. 8-16.
diplomee d'Institut de Beaute Kéva oraz „Ecole Francaise de Massage et d'Orthopedie”.
Radykalne leczenie skóry i włosów. Usuwanie wągrów, zmarszczek, brodawek, piegów oraz innych defektów cery zapomocą promieni ultrafioletowych. Parowanie oraz masaż medyczny przeciwko tuszcy. Przyjmuje codziennie od 10-6.

SZKŁO OKIENNE
ornamentowe, surowe oraz szklenie budowli — po cenach niżej konkurencyjnych —
J. Olejniczak, Główna № 14.
UWAGA: Szkło inspektowe w wielkim wyborze.

Między

— Jak to się Jadzia pokłoniła — Bardzo zwyczajnie w parku bawili mat!